

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXII. évfolyam

12. szám

Komárom, 2011. december

Ára 35 cent

DICSÉRJÜK, IMÁDJUK ÉS ÁLDJUK!

Karácsony ünnepén Isten Fiának földre jöttét ünnepeljük, aki Betlehemben egy istállóban született meg, mert nem volt hely a vendégfogadóban. Ha belegondolunk, neki még annyi sem jutott, mint amennyi a legtöbb embernek. Már születésekor hatalmas és kitaszított volt, ahogyan egész földi élete során...

Betlehem közelében pásztorok örködtek éjszaka a nyájuk mellett. Hirtelen hatalmas fény borítja be a tájat, megjelenik az Úr angyala: „...körülragyogta őket az Úr dicsősége, és nagy félelem vett erőt rajtuk. Az angyal pedig ezt mondta nekik: »Ne féljete, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz: Üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában«” (Lk 2,9–11). Csodálkozva hallgatták, hogy a mennyei seregek az Urístenet magasztalják. Istent, akinek van hatalma arra, hogy Szabadítót küldjön a világba, békességet hozzon az emberek közé. Istent, aki úgy szerette ezt a világot, hogy egy szülött Fiát küldte – mindannyiunkért. Zeng az angyali kar: „Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jóakarát” (Lk 2,14).

A történet legkülönösebb szereplői talán a pásztorok, akik nem voltak „illetékesek”, hogy elsőként kapják a híradást Jézus születéséről. Tanulatlanok voltak, szegények és megvetettek, társadalmilag és vallásilag egyaránt. Isten angyala mégis nekik jelentette ki a Megváltó születését. Istennek úgy tetszett, hogy a húsvétról az akkor nem éppen megbecsült nők halljanak először, a karácsonyról pedig a pásztorok. Akiket az emberek lenéztek, Isten azokat választotta ki elsőnek a jó hír meghallására.

A pásztoroknak az angyali üzenet így szólt: „...találtak egy kisgyermeket, aki bepólyálva fekszik a jászolban” (Lk 2,12). Elengedhették volna a fülük mellett. Ugyan már, éjszaka van!

Mi lesz a nyájjal? Ehelyett sietve elindulnak, bízva abban, hogy az Urístennek gondja lesz a rájuk bízott nyájra. Vajon mi rá tudjuk-e bízni dolgainkat annyira Istenre, mint egykoron ezek az egyszerű pásztoresemberek?

Aztán megtalálták és felismerték – szegényes, emberhez méltatlan helyzetében – az isteni Gyermekeket. Máriának és Józsefnek elbeszéltek mindazt, amit átéltek, s szóltak a mennyei fényről is, amely beragyogta őket a mezőn. Az örömhíren mindenki elcsodálkozott, Mária pedig sokáig a szívében hordta mindazt, amit a pásztorok meséltek. Ők visszatértek a mezőre, hogy folytassák a munkájukat; miközben dicsőítettek és magasztalták az Istent, mert minden pontosan úgy történt, ahogy az angyal elbeszélte nekik.

Hát nem különös? A karácsonyi történet elején az angyalok dicsérik Istent, a pásztorok pedig némák. A végén viszont már ők is dicsőítik Istent. Örömük határtalan, hiszen találkoztak Jézus Krisztussal. Kíváncsi vagyok, hogy a találkozásnak ezt az örömét élje át a Kálvinista Szemle minden kedves Olvasója!

Révész Tibor

Taddeo Gaddi: Az angyal örömhírt mond a pásztoroknak

Rimaszombat–Rimakokova Lelkészszenntelés és feszültségoldás

November 3-án a rimaszombati református templomban lelkeszszennteléssel vette kezdetét a Zsinat 5. ülése. **Dobai Sándor** esperes a 3Móz 19,1–2 alapján megtartott igehirdetésében emlékeztetett: Isten nem ígért a választottainak könnyű életet. **Alžbeta Maková** bodzásújlaki lelkipásztor szlovák nyelvű igehirdetésében a gazdag ifjú magatartására figyelmeztetett.

A felszenntelendő lelkipásztorokat **Géresi Róbert** püspökhelyettes szólította az úrasztalához, aki **Fazekas László** püspöknek az önmaguk megvizsgálására és életük Istennek szánnására vonatkozó szavai után ki is vette (**Marián Hamari** püspökhelyetessel együtt) tőlük az esküt. Utána kézzrátételes áldásban az alábbi tizenöt lelkipásztor részesült: **Beňadik Adrián, Bodnár Noémi, Bohony Beáta, Csiba Zoltán, Dukon András, Erdélyi Adél, Erdélyi Zoltán, Édes Ákos, Fecsó Yvett, Gál László, Miroszlav Koval', Molnár Malvína, Nyéky Miklós, Vargaestók Dávid és Végesső László**. Oklevelüket **Fekete Vince** főgondnok és **Fazekas László** püspök adták át nekik. A gömöri lelkeszek kórusának énekszáma után a Himnusz eléneklésével és áldásmondással ért véget az istentiszteleti rész.

A tényleges munka Rimakokován a számbavétellel és a tárgysorozati pontok elfogadásával kezdődött, ami egyben tárgyalási sorrendet is jelentett: a Zsinat VIII. ciklusa 4. ülése jegyzőkönyvének elfogadása, a missziói bi-

(Folytatás a 15. oldalon)

Bernáth William

KARÁCSONY

*Hó nem szítál. Az ég derűs.**Csupán az este hűs.**A szív örül: Jézusra vár.**A lélek: fénysugár.**Havatlan pusztán mély a csend,**egy csillag megjelent.**Az arcokra kíváncsiság**mély áhítása szállt.**Idézve látom múltamat...**a gyémántos havat.**S míg lelkem Jézust keresi:**szívem békével van teli.***A jelenések könyve gyülekezeti levelei**
LEVÉL A LAODICEAI GYÜLEKEZETHEZ

Az Úr Jézus az utolsó levél bekezdésében is úgy mutatkozik be, mint hű és igaz tanú, és ilyen a bizonyágtétele is; megérdemli a figyelmünket. „*Tudok cselekedeteidről*” (15. v.). Nem szabad elfelejtenünk, hogy nemcsak az emberek szeme előtt élünk, hanem az ő szeme előtt is, és életünkért és cselekedeteinkért neki vagyunk felelősek. Ő ismeri a jó dolgainkat, nem néz át rajtuk, és nem felejt el őket, de ismeri hiányosságainkat és vétkeinket is. Rögtön az elején figyelmeztet rájuk, de nem azért, hogy megszégyenítsen, hanem azért, hogy leleplezze, amit mi nem látunk, és megtérésre hívjon. Erre volt szüksége a laodiceai gyülekezetnek, akárcsak a mi mai gyülekezeteinknek. „*Tudok cselekedeteidről, hogy nem vagy sem hideg, sem forró. Így mivel langyos vagy, és sem forró, sem pedig hideg: kiköplek a számból*” (15–16. v.)

A langyos víz képe nékörtörténeti hátteret van. A közeli Hierapoliszban forró kényszerforrások voltak, és a vizet csak forrón vagy hidegen lehetett inni: langyosan undorító volt. Ez a kép jellemzi levelünkben a gyülekezet lelkiállapotát. Nem fenyegették külső nehézségek, gazdag városi környezetben élt, ami úgy tükröződött a lelkiállapotán, hogy langyossá vált. Nem vált hitetlenné, de hitét és szeretetét langymelegség jellemezte, az adott helyzettel való elégedettség. Se íze, se bűze nem volt, ahogy a szólás mondja. Ezért nem vonzott senkit, ami nem tetszett az Úrnak – sem akkor, sem ma.

Állapotának egyik oka a külső anyagi jólét volt. „*Mivel ezt mondod: Gazdag va-*

gyok, és nincs szükségem semmire...” (17a v.). Ez a vélekedése önmagáról nemcsak a büszkeség, hanem az elvakultság és a hamis önértékelés megnyilvánulása is. Az anyagi biztonság (ami önmagában nem rossz) azért veszélyes, mert elvakítja az embert, sőt az ember – abban a vélekedésben, hogy ez elég az igazi élethez – rá fog hagyatkozni. De nem az a fontos, hogyan látjuk mi magunkat, hanem az, hogy miként lát minket az Úr. Ő ezt így fejezi ki: „*...nem tudod, hogy te vagy a nyomorult, a szánalmas és a szegény, a vak és a mezítelen*” (17b v.). De a legnagyobb nyomorúság nem abban van, hogy ilyenek vagyunk, hanem abban, hogy nem is tudunk róla. A gazdagság annyira elvakít bennünket, hogy már nem vagyunk képesek látni az állapotunkat. Urunk azért figyelmeztet erre, hogy visszatérítsen minket a helyes útra: „*...tanácsolom neked, végy tőlem tűzben izzított aranyat, hogy meggazdagodj, és fehér ruhát, hogy felöltözz, és ne lássék szégyenletes mezítelenséged; és végy gyógyító irt, hogy bekend a szemed, és láss*” (18. v.). Az Úr tehát tanácsol – nem parancsol –, és jó, ha tanácsa szerint cselekszünk. Ahhoz, hogy tényleg gazdagok legyünk, nem elég csak az arany, a földi gazdagság jelképe. Azzal nem tudjuk magunkat kiváltani a halálból és a kárhozatból. Ahhoz olyan *arany* kell, amilyen csak az Úr Jézusnak van; *venni* kell, de pénz nélkül, mégpedig azért, mert olyan drága, hogy semmi pénzzel meg nem fizethető (Ézs 55).

Ugyanis nem aranyon vagy ezüstön váltattunk meg, hanem Isten báránya drá-

Az ÚR színe előtt

Úr Jézus, reménységem és életem, üdvösségem és nyugalmam, hogyan fizethetnék meg neked mindazért a jótéteményért, amit velem tettél? És íme, én nyomorult bűnös, szeretnék igaznak tűnni az emberek szemében. Nem a Te dicsőséged keresem, hanem a sajátomat, mivel nem szeretlek teljes szívből. Könyörülj rajtam, mert előtted megvallom gyengeségemet. Segíts, hogy megtagadjam magam és harcoljak a bűn ellen. Kegyelmed nélkül semmire sem vagyok képes. Segíts, hogy szívből szeresselek. Gyűjtsd fel szívemben a szeretetet irántad, sebezsd meg szeretetteddel. Tisztátalan vagyok, de ha akarod, megtisztíthatsz. Te, Isten tiszta Báránya, aki elveszed a világ bűneit. **Amen.**

Johann Tauler

ga vérével. Továbbá – tanácsolja az Úr – fehér ruhát kell szereznünk, hogy elfedje lelki mezítelenségünket. Az embernek a bűneset után (1Móz 3) megnyílt a szeme, amint a kísértő megígérte neki, de csak arra, hogy felismerje mezítelen voltát. Ezért rejtőzködött el és keresett különféle eszközöket (fügefalevelet) a mezítelensége elfedésére. De semmilyen eszközünk sincs erre a célra: tiszta és fehér ruhája csak az Úrnak van, illetve azoknak, akik megmosták Isten báránya, Krisztus vérében. És amit még venni kell az Úrtól: gyógyító ír – szemkenőcs, hogy megnyíljon szemünk és olyannak lássuk állapotunkat, amint Ő lát minket. Fogadjuk el ezt a tanácsot, hisz az ő szeretetéből és irántunk való érdeklődéséből fakad: „*Akit én szeretek, megfeddem és megfenyítem*” (19a v.).

Ez a hang a szívünk ajtaján való halk kopogtatásként érkezik. Ő nem tör ránk erőszakkal, nem akarja kifeszíteni az ajtót. Az ajtó kilincse belül van, tehát nekünk kell kinyitnunk. Ha meghalljuk a kopogtatását és kinyitjuk az ajtót, Ő bejön hozzánk, behozza életünkbe az említett gazdagságot, vendégséget készít számunkra, és kegyelmével és szeretetével telítődünk. Életünk ajtaján viszont más „látogatók” is kopogtatnak, és sok mindent ígérnek, ezért különbséget kell tenni a kopogtatások közt, és nem szabad bárkit beengednünk, hanem csak az Úr előtt nyithatjuk meg az ajtót, aki a keresztdozatában már bizonyította szeretetét irántunk. Csak Ő gazdagíthat meg minket szeretettel és erővel, hogy hűek maradjunk mindvégig, mert Ő azoknak ígérte meg, hogy vele együtt fognak ülni a trónusán. Úgyhogy: „*Akinek van füle, hallja meg, mit mond a Lélek a gyülekezeteknek!*” (22. v.).

Ján Janovčík

KESERŰSÉG HELYETT HÁLAADÁS

Regina Schmidt visszatért hazájába, Németországba

Regina Schmidt, az egyházunkban 2008-ig tevékenykedett Uwe-Martin Schmidt német missziós lelképásztor özvegye három év elteltével úgy határozott, visszatér hazájába. Megváltozott élethelyzetében úgy érezte, valami újat kell kezdenie. Megbeszélte a gyermekeivel, s megegyezésük értelmében mindenki maga dönt, a többiek pedig támogatják benne.

Regina Schmidt Siegenben református családban született, de a szülei nem nagyon jártak templomba. Ő maga járt ugyan ifjúsági órákra, de közben a „világban” is jelen volt; mígnem kb. 16–17 évesen, szakközépiskolás korában döntött: a hit útját fogja járni. Három-négy évig vasárnapi iskolát vezetett a gyülekezetében. Tizenkilenc éves volt, amikor megismerkedett Uwe-Martin Schmidttel, akihez huszonegy éves korában, 1986-ban férjhez ment. Férje Marburgban végezte el a teológiát, majd utána egyéves bibliaiskolai képzésben részesült; nyolc évig városi missziós munkát végzett Brühlben, Köln mellett. 1992-ben felvette a kapcsolatot egyházunkkal, így kerültek 1994-ben Jókára, amiben egy külön baráti kör támogatta őket.

Az új közegre úgy tekintettek, hogy biztosak voltak benne: ez a helyük. Isten kinyitott egy ajtót előttük, és tizennégy év nagyon aktív szolgálat következett az életükben. Jókán a régi iskolát missziós központtá alakították, ahol a hétvégeken missziós alkalmak, szemináriumok voltak. Árvaházat alapítottak, aminek a finanszírozásáról is gondoskodtak – kellő gazdasági háttér kialakításával. A cigány-misszió Nagymagyarban az utcán kezdődött, aminek gyümölcsei – többek közt – bibliai könyvek cigány nyelvű fordításai is lettek. Támogatták az 1995-ben kodifikált rutén nyelvre lefordított evangéliumok kiadását is, mivel Uwe nagyon szerette a kisebbségeket.

Egyáltalán nem érezték nálunk idegennek magukat, s Isten adott testvéreket is számukra, amit megerősítésként fogadtak. A magyar és a német nép között van ugyan mentalitásbeli különbség, de nem bánták meg, hogy Isten ide vezérelte őket: jól érezték magukat nálunk (Uwe külsőleg inkább magyarnak nézett ki). A magyar más, mint a német – mondja Regina –, valami itt jobb, másvalami pedig Németországban; de mindkettő bűnös ember – erre tekintve tették a dolgukat, amint tőlük tellett.

Gyermekeik – Philippe (1988), Martin (1990) és Marie-Louise (1991) – itt szocializálódtak, itt kezdtek iskolába járni, eszmélni. A jókai alapiskola elvégzése

után Philippe Galántára járt gimnáziumba, jelenleg Kismartonban egyetemista, ahol a nemzetközi kapcsolatokban mélyed el. Martin a dunaszerdahelyi mezőgazdasági szakközépiskolában érettségizett, majd visszament Németországba, de civil katonai szolgálatát ez év augusztusáig a jókai gyermekotthonban töltötte. Marie-Louise tavaly érettségizett a galántai Kodály Zoltán Gimnáziumban. Jelenleg Kölnben egy hotelban dolgozik, miközben vendéglátóipari iskolát végez. Regina Schmidt úgy látja, gyermekei közül Philippe gyökerei ereszkednek legmélyebben a mátyusföldi „talajba”, s talán vissza is tér ide.

Megjegyzem, hogy bárhol is éljék le az életüket, mi mindenképpen jól jártunk velük: ha Philippe itt marad, itt lesz egy „ma-

gyarral” több, s ha ketten el is mennek Németországba, akkor meg ott lesz két „magyarral” több. Regina mosolyogva bólogat, és bizonyosságát adja, mennyire meghatározó az iskola és a körülvevő közeg nyelve: a gyermekek egymás között mindig magyarul beszélnek.

Regina jelenleg Neunkirchenben (Siegen és a szülei közelében) él, és a tanulás tölti ki az életét. Az egészségügyben szeretne tevékenykedni, kórházi gazdasági adminisztrációt végezni, erre szerez képeztést. Két évig fog iskolába járni (ebből fél év a gyakorlat), és reméli – mivel a képzés a munkahivatal támogatásával folyik –, hogy álláshoz is jut majd.

Amikor arról kérdezem, mi lesz a Jókán kialakított gyermekotthonnal, gazdasággal, nyugodtan válaszol: a Gasparez család nagyon jól végzi a dolgát. A gazdaság is megmarad, bár nehéz fenntartani: nagy pénz „termeléséhez” túl kicsi, a törődés szempontjából viszont túl nagy. Ő tagja marad az igazgatótanácsnak, de tisztában van azzal, hogy nem tudja úgy tartani a kapcsolatot a német testvérekkel, mint Uwe tette. Nem tudja a férjét helyettesíteni, bár a komáromi teológián átvette utána a német nyelv tanítását. Jól jött neki, hogy Molnár János dékán megszólí-

totta ez ügyben: kellett neki az elfoglaltság, amikor gödörben volt s úgy gondolta, már nem csinál semmit az életben. Szeretett oda járni, a fiatalok közt lenni.

Mindemellett úgy érzi, Uwe prédikátorként is nagyon hiányzik. Mindig kereste a lehetőséget az evangelizálásra, az volt számára a legfontosabb. Amikor 2008-ban meghalt, feleségét sokáig gyötörte a kérdés: miért tette ezt Isten. Mostanra úgy érzi, a keserűség helyett inkább hálát akar adni Istennek a férjével töltött éveket, bár túl hamar véget értek.

Regina az utóbbi években – nem könnyen, de – megtanult egyedül lenni; és talán furcsán hangzik, de szeret is már egyedül. Sok kérdést tett fel Istennek, és kapott válaszokat is. El tudta fogadni, hogy kompakt egységük más típusú családdá alakult. Nem perlekedett Istennel, bár vitatkozott vele, s közben nőtt az Isten-ismeretben, a hitéletben. Vannak olyan pontok az életben, például a tragikus történetek, melyek közelebb hozzák Istent az emberhez. Vele is ez történt: nehéz az út, amin jár, de ha Isten így döntött, akkor ez biztos jó – vallja, és meg van róla győződve: Isten nemcsak megengedte Uwe halálát, hanem az akaratából történt.

Regina Schmidt számára az utolsó három évben egyre fontosabb lett és mélyebb értelmet nyert az alábbi íge: „...és azon a napon nem kérdeztek értőlem semmit” (Jn 16,23).

A. Kis Béla

Ahogy te, apa!

Végre hazaért! Az egész napi taposómalom után felüdülést jelentett, hogy fiai szobájában elnyújtózhatott az egyik heverőn. Egy más szavába vágva mesélték a fiúk, mi történt velük egész nap. Arra gondolt, milyen jó, hogy ragaszkodnak hozzá, hogy őszintén vágnak a társaságára.

Alig pihente ki magát egy kicsit, máris csalogatták a fiúk, mert birkózásra támadt kedvük. Gyúrták, gyömöszölték egymást; az anyjuk többször is beállt mosolyogva az ajtóba, hogy ő is kivegye a részét a közös örömből. Mikor kifulladásra és kiemelegedve mindhárman elnyúltak a szőnyegen, a kisebbik fiú megszólalt: – Apa! Ha Marci és én nagyok leszünk majd, mi sem fogunk egymással beszélni, ahogy te sem a Sanyi bácsival?

Ezen az estén elhatározta, hogy küld egy sms-t karácsonyra a testvérenek, hát-ha...

–kdl–

Féléves koromtól a felvidéki kiskoszmályi árvaházban nevelkedtem, ahol diakonissza testvérek irányították életünket, fordítottak nagy figyelmet lelki életünk alakulására is. Már egész kicsi koromban hallottam az Úr Jézusról, aki vigyáz ránk, aki szerető szíveket indít az árvaház fenntartására, hogy sohase kelljen éhezniük. Tanultunk imádkozni, és megtapasztaltuk, hogy Ő mindig gondot visel rólunk.

Legnagyobb szükségünk a szülői szeretet pótlására volt. Az esti bibliai történetek, a *Tamás bátya kunyhója* egy-egy részletének felolvasása, Nehézy Károly tiszteletes úr táltos csikóról szóló története mindig elgondolkodtatott bennünket, lelki hatással volt ránk. Az esti csókok pedig pótolták az anyai csókokat.

A karácsonyi ünnepek különösen szépek voltak. Örültünk a csillogó karácsonyfának, izgatottan bontogattuk a csomagokat, lelkesen énekeltük a karácsonyi énekeket, és figyelmesen hallgattuk a karácsonyi történetet.

1937-ben már tízéves voltam. Karácsony közeledtével az árvaház udvarán konferenciára jöttek össze a környékbeli hívó és lelkileg vágyakozó református testvérek. A barakk énektől lett hangos, mi pedig a közelből hallgatóztunk. *Ez az Úr Jézus, igaz Messiásunk, / Általa vagyunk bűnünkből váltságunk, / A mennyországban örökös lakásunk, / Boldogulásunk* – énekelték. A mennyországról sokat hallottunk már, azt azonban nem tudtuk fel fogni, hogyan lehet ott örökös lakásunk.

A konferencia befejeztével a vendégek elindultak hazafelé. Egy házaspár nagyon figyelt engem, majd magukhoz szólítottak, és megkérdezték, elmennék-e hozzájuk a karácsonyi ünnepekre. Igent mondtam, az árvaház vezetője pedig engedélyezte, hogy én a karácsonyi ünnepeket Alsószeliben tölthessem.

Boldogan csatlakoztam a vendégül látó „szülőkhöz”, és elindultunk „hazafelé”. Útközben elmondtam, hogy hogyan kerültem az árvaházba, hány testvérem van, mit tudok róluk, hogy jó helyem van az árvaházban, szeretnek minket, és lelkileg is foglalkoznak velünk.

Nemsokára megérkeztünk Alsószelibe, András bácsiék házához. A két fiú, Andris és Pisti örömmel fogadta szüleiket, és csodálkozva néztek rám. András bácsi csak annyit mondott nekik, hogy új testvért hoztunk nektek karácsonyi ajándékként. A nyolcéves Andris és a tízéves Pisti először elcsodálkozott, majd mindketten megöleltek. A nagyszülők is örömmel és szeretettel fogadtak. Melegszívű, hívó család

Egy árva kisfiú boldog karácsonya ÖRÖK LAKÁS A MENNYEK ORSZÁGÁBAN

otthonában voltam; nagy volt az örömöm, mindenkinek megköszöntem, hogy ott lehettem.

A család reggeli áhítattal kezdte a napot. A szülők és a nagyszülők imádkoztak, majd a családfő felolvasott egy részt a Bibliából, és arról beszélgettek. Az áhítat végén a fiúk is imádkoztak. Én is megköszöntem Istennek, hogy családban tölthetem a karácsonyi ünnepeket.

Megkezdődött a karácsonyi készülődés, a sütés-főzés. Friss kenyér- és kalácsillattal telt meg a ház, a fiúkkal mi is segítőtünk. Úgy éreztem, a család minden tagja befogadott. A fiúk meséltek az iskoláról, ahova jártak. A nagyszülők csodálatos szép történeteket mondtak el Jézus életéről. Mindenki felől a szeretet áradt felém, békesség töltötte be a házat – mindez nagy hatással volt rám.

Karácsony este körülálltuk a gyönyörűen feldíszített karácsonyfát, és énekelni kezdtünk: *Krisztus Urunknak áldott születésén*. Az ismert ének... És elérkeztünk a sorokhoz, amit a barakkban is énekeltek: *Általa vagyunk bűnünkből váltságunk, / A mennyországban örökös lakásunk*. András bácsi imádkozott, a nagyobbik fiú pedig felolvasta a karácsonyi történetet. Beszélgetni kezdtünk a történetről. Jézus születésének történetét már ismertem, azt viszont még mindig nem értettem, hogyan lesz a mennyországban örök lakásunk.

Kértem, magyarázzák ezt meg nekem. András bácsi világossá tette előttem, hogy a megszületett Jézus a világ Megváltója, Messiása, aki megvált bennünket bűnünkből, és általa lesz örök életünk s a mennyben örök lakásunk. Azt is megértettem, hogy Isten szeretete a befogadó család szereteténél is nagyobb: *„Mert úgy szerette Isten e világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16)*. Megértettem, hogy ezáltal lehet nekem is a mennyországban örök lakásom.

Nagyon örültem az ajándékoknak, amiket kaptam, de legjobban annak, hogy megértettem a karácsony igazi lényegét. S már akkor az a vágy ébredt bennem, hogy ezt az örök lakást én is megpróbálom megszerezni. Mérföldtávon hálás voltam a családi melegségért és annak megértéséért, hogy nekem is lehet lakásom a mennyek országában. Ezzel a boldogsággal teltek el az ünnepek, és ezzel a boldog örömmel mentem vissza András bácsival az árvaházba, ahol mindenkinek elmondtam karácsonyi örömeimet.

A mennyországi tagságra még hat évet kellett várnom, de ez is bekövetkezett: 1943 karácsonyán a menny polgára lettem. Áldott legyen az én megváltó Krisztusom, aki erre az útra elvezért!

Szenczi László

MIÉRT SZÜLETTEM?

Meztelenül születtem – mondja Jézus –, hogy le tudj mondani önmagadról.

Szegényen születtem, hogy megtalálhasd bennem a gazdagságot.

Kicsinynek születtem, hogy te se akarj uralkodni másokon.

Isztállóban születtem, hogy megtanulj megszentelni minden helyet.

Barlangban születtem, hogy minden jóakarátú ember közeledhessen hozzám.

Ijesztően gyengének születtem, hogy te sohase félj tőlem.

Fegyver nélkül születtem, hogy bízhass jószágomban.

Szeretetből születtem, hogy sohase kételkedj szeretetemben.

Éjnek idején születtem, hogy elhidd: minden földi valóságot képes vagyok megvilágosítani.

Emberként születtem, hogy sohase szégyellj magad azért, aki vagy. [...] József fogadott fiaként születtem, hogy megértsd: igazi apa az, aki védelmet, szeretetet nyújt.

Egyszerűségben születtem, hogy te se légy bonyolult.

Megalázottan születtem, hogy képes légy felülmúlni magadban a kevélységet.

Elrejtve születtem, hogy képes légy elkerülni minden magamutogatást.

Gyermekeként születtem, hogy megtanulj nyíltan, bizalommal telinek lenni, mint egy gyermek.

Teérted születtem, hogy mindnyájan együtt térhessünk vissza az Atya házába.

(Lambert Noben)

A Magyar Református Egyház évente egyszer megjelenő lapja advent idején jut el Kárpát-medence-szerte az egyházunk tagjaihoz. Terjedelme 72 oldalra csökkent, viszont példányszáma 65 ezerre nőtt (szinte megduplázódott). A lap az érintések-nemzedékek-követség hívószavak köré rendeződve igyekszik betölteni a küldetését.

Beszámol a Generális Konvent utóbbi évéről, így egyházunknak a Magyar Református Egyházhoz történt csatlakozásáról is. Portrékat közöl hitsorsosainkról, és tárgyi értékeinket is bemutatja: a kárpát-

aljai egyházkerület levéltárát és múzeumát, az erdélyi egyházkerület tulajdonába visszakerült régi iratokat, a búcsi babacsalád-kiállítást. Foglalkozik a kettős állampolgárság helyzetével (a visszahonosítási törvényre adott szlovák válaszlépést Somogyi Alfréd ismerteti), a reformátusságról mint nemzetmegtartó erőről pedig Koncsol László értekezik. A Kálvincsillag teret szentel reformátori örökségünknek is (presbiteri tisztt, az egyetemes papság elve, református egyházmű-

KÁLVINCSTILLAG 2011

vészeti jelképek). Évfordulós megemlékezések is helyet kaptak benne (Tisza István, Gárdonyi Zsolt). A határtalan szeretet rovatban a megcsontított Őrségi Református Egyházmegyeről olvashatunk.

A megemléített írárok csupán ízelítőt jelentenek. Örömkre az fog szolgálni, ha az olvasónak gyönyörűséget fog jelenteni a Kárpát-medencei reformátussággal való behatóbb ismerkedés. A Kálvincsillag idén 8000 példányban jut el – az esperesi és a lelkeszi hivatalok útján – egyházunk tagjaihoz. És – a tavalyi számhoz hasonlóan – elérhető lesz az alábbi internetcímen is: <http://kalvincsillag.majus22.org>.

GÖMÖRORSZÁG – 2011. ŐSZ

Az északi magyar peremvidék fóruma, amely Honttól Abaújig tüsténkedik anyagaiban megjeleníteni az alcímében aposztrofált területet, a XII. évfolyamánál tart. A negyedévente megjelenő folyóirat egyes számainak rendre van valamilyen kiemelt témája. Az őszi száma a „megtestesült és intézményesült szeretet” (bár a címlapfotón Esterházy János látható, akivel szintén több cikkben foglalkozik a lapszám).

A kiemelt téma az 1929–1944 között Beretkén működött református árvaház bemutatását jelenti. A téma kutatója Galo Vilmos, a gútai Nagyboldogasszony Egyházi Gimnázium történelemtanára. Segítségével végigkísérhetjük – az árvaház alapításától a világháborús fronthez vezető megsemmisítéséig – a másfél évtized történetét, miközben a szerző ráirányítja a figyelmet azokra a személyekre is, akik aktívan és megkerülhetetlenül tényezői voltak a szeretetintézmény létezésének (Bá-

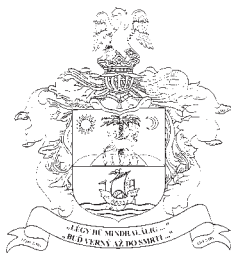

csy Gyula, Bácsy Gyuláné Kolozsváry Erzsébet, Gérecz Lajos, L. Tornallyay Margit, Tornallyay Zoltán).

Bibliaolvasó kalauz

BIBLIAOLVASÓ KALAUZ

A 2012. ÉVRE

Szlovákiai Református Keresztény Egyház

Immáron hatodik alkalommal vehetik kézbe egyházunk bibliaolvasó tagjai a napi ige jobb megértését szolgáló, a jövő évi újszövetségi részeket magyarázó Bibliaolvasó kalauzt. A kötetet Somogyi Alfréd apácaszakállasi lelkipásztor szerkesztette, aki az alábbi szerzőket nyerte meg egy-egy havi rész magyarázatának elkészítésére: György András (Somorja), Sebők János (Mád), Kraus Viktor (Mokcsakerész), Sasák Attila (Kamocsa), Gál László (Körtvélyes), Szénási Lilla és Szilárd (Martos), Vámos Béla (Felsőpatony), Czinke Tímea (Bátorkeszi), Varga László (Lakszakállas), Kassai Gyula (Léva), Lévai Attila (Csicsó) és Mudi Henrietta Judit (Berzete).

A Bibliaolvasó kalauz ára változatlanul két euró, és a lelkeszi hivatalokban juthatnak hozzá az érdeklődők.

Az oldal anyagát írta: A. Kis Béla

Feladvány

Kit tisztelünk Gárdonyi Zsoltban?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **január 15-ig** nyílt levelezőlapra, képeslapra vagy emailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének a címeire (**930 10 Dolný Štál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

Az októberi számban feltett kérdés az az olvasókat helyesen, akik szerint a randevű szót a francia nyelvből vették át.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Zsinati Elnökség jóvoltából – jutalomban: **őzv. Földi Jenőné** (Érsekkéty), **Révész Emma** (Iske) és **Vörös Irma** (Csilizradvány). Mindhárman Muraközy Gyula *A Sionnak hegyén* című imádságoskönyvét kapják ajándékba.

Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

Nagyölvéd Lévától harminc kilométerre délre, a Garam menti domb-ság keleti lábánál fekszik. 2001-ben 1682 lakosából 1389 vallotta magát magyarnak, 263 pedig szlováknak. Többségében római katolikusok lak-ják, a református egyházközség nyil-vántartásában 225 személy szerepel (a 2001-es népszámláláskor ugyan-ennyien vallották magukat a feleke-zetünkhöz tartozónak). A református templom 1791-ben épült klasszicista stílusban, tornyot 1810-ben emeltek hozzá. A gyülekezet élén 1997-től An-tala Éva áll, aki nagyon szereti a kis közösség híveit.

A Nagyölvéden élő reformátusok kö-zül tehát szinte valamennyien szerepel-nek az egyházközség névjegyzékében, ami annyit jelent, hogy mindenki igyek-szik hivatalosan is a gyülekezethez tar-tozni, beleértve a gyermekeket is. A kö-zel kétszáz felnőttből vasárnaponként hatvanan is eljárnak az istentiszteletre, ami arányaiban nagyon szép szám – mondja a lelkipásztor.

Korábban – tizenegy éven keresztül – vasárnapi iskolát is tartottak a gyerme-keknek, viszont már második éve nincs külön foglalkozás számukra. A gyer-mekek száma ugyanis annyira lecsök-kent, hogy úgy döntöttek: nem erőltetik a külön csoportot. Örömmel jegyzi meg a lelkipásztor, hogy újabban viszont van-nak gyermekek, akik szüleikkel együtt el-eljárnak a templomba. A konfirmáció előtti korosztálynak kötelező a részvétel az istentiszteleteken, ám vannak olyanok is, akiket külön nem kérnek meg, mégis ott vannak – ezért is nagyon hálás a lel-kész. A vasárnapi iskola pótlásaként a gyülekezet gyakran szervez a gyerme-kek számára plusz foglalkozásokat és szeretetvendégséget. Ezekre is szép számban eljönnek a fiatalok.

Az aktív gyülekezeti életet élők közül a többséget itt is az idősek teszik ki. Na-gyon kevés gyermek születik, emiatt az alapiskolában hat évfolyam is kimarad a hittanoktatásból, egyszerűen azért, mert nincsenek református gyermekek. A fia-tal családok közül sokan elköltöztek a közeli városba vagy külföldre, ezért is kevés a fiatal a gyülekezetben. Remény-ségre ad viszont okot – mondja a lelki-pásztor –, hogy idén több gyermek is született, miközben tény, hogy az utóbbi hét évben csak olyan szülők gyermekei-nek volt Nagyölvéden a keresztelőjük, akik már elköltöztek a faluból és nem tartoznak a közösséghez.

Nagyölvéd reformátussága hűséges a hitéhez JÓL ÉRZI OTT MAGÁT A LELKÉSZ

A vasárnapi istentiszteleten kívül a gyülekezeti élet gazdagításaként biblia-órákat is tartanak. Tavaly sikerült az idő-sebbeken kívül a középkorostályt is bevonni, így most nekik is van külön bib-liaórájuk. Az ifjúsággal viszont nem jár-tak ilyen sikerrel. Az okok között főleg az szerepel, hogy a fiatalok zöme hét-közben másutt tanul, és csak a hétvégére jön haza. Péntek délután még nincsenek otthon, vasárnap délután pedig már is-mét úton vannak. Marad a szombat, de akkor meg a családtagok készítenek a számukra programokat, ezért is nehéz ennek a korosztálynak összejöveteleket szervezni, bár nagy szükségük lenne rá-juk – teszi hozzá a fiatal lelkesző.

Az idősebbek bibliaórájára sajnos csak a 70–80 évesek járnak, ezért az alkalmakat nem lehet kései időpontra tenni, mert akkor már nem szívesen jönnek el ott-honról. Falusi gyülekezet lévén nyáron el is maradnak a bibliaórák (az idősek erejükhöz mérten tesznek-vesznek a ker-

nagyszülőket is, akik valamilyen okból nem járnak az istentiszteletre.

Az elmúlt tizennégy év alatt (amióta Antala Éva a gyülekezet lelkesze) ugyan nem növekedett a gyülekezet, de a temp-lomba járók száma sem csökkent, és ezt jó-nak tartja a lelkipásztor, hiszen sokkal több reformátust temetett el az évek so-rán, mint ahány gyermeket megkeresz-telt. Ez a szomorú tény a gyülekezet ve-zetőjét is nagyon aggasztja. Némi re-ményre ad okot az, hogy ebben az évben volt házasságkötés és keresztelő is, va-lamint az, hogy mindig vannak olyanok, akik életében – ha korábban nem is tar-tották fontosnak a vasárnapi istentiszte-letet – eljön egy pillanat, amikor mégis csatlakoznak a templomba járókhoz. A lelkipásztor elárulja, nagyon szereti a gyülekezetét: imádkozik érte, és igyek-szik mindent megtenni, hogy egyre nö-vekedjen ez a kis közösség.

A gyülekezet legnagyobb terve a temp-lom felújítása. 220 éve a templom alap-ját mocsaras helyre rakták le, s a temp-lom tornya megdőlt. Még az idén szeret-nének végezni a szükséges munkálatok-kal, a további halogatás ugyanis még na-gyobb károkat okozna. A költségek je-lentősek, a kis gyülekezet az erejéhez mérten adakozott is, hálás is érte a lelki-pásztor. Ennek ellenére kénytelenek vol-tak az idén anyagi támogatásért folya-modni a Szlovákiai Református Keresz-tyén Egyház Közalapjához.

Terveik nemcsak a templommal van-nak, hanem a lelki élet vonatkozásában is: szeretnének minél több alkalmat szer-vezni. A gyerekek számára például ta-nulmányi kirándulásokat is, hogy megis-merjenek minél több Kárpát-medencei vidéket és református gyülekezetet. A konfirmált fiatalokat – ha lehetőség adó-dott – eddig is elvitték ilyen jellegű ki-rándulásokra. Idén is így történt, amikor is Magyarországra és Erdélybe, ponto-sabban Kalotaszegre látogattak el. Ezen-kívül az ingatlanjaikról sem feledkeznek el, legutóbb a parókia szépült meg. Az egyházközségnek van még két épülete (az egykori iskola és a kántorlakás), ami-kezt közösségi célokra lehetne használni. Persze előtte fel kellene őket újítani, ami sok pénzbe kerül, és jelenleg a gyüleke-zetnek minden bevételét a templom fel-újítására kell fordítania.

Iski Ibolya

A nagyölvédi református templom

tekben, de estére elfáradnak a kerti mun-ka után, és már nincs erejük elmenni a közösségbe).

A templomlátogatottság növelése ér-dekében a lelkipásztor igyekszik a gyer-mekekkel műsorokat készíteni, bizony-ságtételekkel együtt – nemcsak a sátoros ünnepekre, hanem évente többször is. Így próbálják a fiatalabb korosztályt a templomba csalogatni, illetve azokat a

Szeretettel köszöntök mindenkit, akik most itt egybegyülekeztek Isten rendje szerint. Igen, a teremtés rendje szerint, hiszen a Szentírásnak rögtön az első lapján az áll: „*És monda Isten: Legyenek világító testek az ég mennyezetén, hogy elválasszák a nappalt az éjszakától, és legyenek jelek és meghatározói ünnepeknek, napoknak és esztendőeknek*” (1Móz 1,14). Tehát igenis Isten rendelése, hogy az ember időről időre megálljon a hétköznapi folyamatban és ünnepeljen! Akinek most még eszébe jut a IV. parancsolat is, az jól gondolkodik.

Hasznos a séta a múltban

Jankovics Marcell rajzfilmrendezőtől egy alkalommal azt kérdezte a tévé riportere, hogy nem gondolja-e, hogy túl sokat ünnepelünk az utóbbi időben. „Ellenkezőleg, inkább keveset – szölt a válasz –, egy ünnep ugyanis mindig alkalom arra, hogy az ember elgondolkodjon, magába szálljon, számba vegye önmagának, szűkebb közösségének vagy éppen nemzetének múltját, jelenét és jövőjét. És erre éppen az utóbbi időben fokozottan szükségünk van!”

Meg vagyok győződve, hogy erről az igényünkről mi sem mondhatunk le! Annál is inkább, mert ha ezt tennénk, sokat ártanánk önmagunknak, és egészséges önbecsülésünk szenvedne súlyos hiányt. Keresztýén hitéletünkben pedig elmulasztanánk egy áldott lehetőséget, amikor is Istennek hálát adva világosodhat meg előttünk az ige igazsága: „*Mert kegyelemből tartattatok meg, hit által; és ez nem töletek van: Isten ajándéka ez*” (Ef 2,8). Jó, ha így tudunk emlékezni!

Tompa Mihálynak van egy szép verse – a címét nem is mondom, mert az most ide nem való –, egy versszakát szeretném kiemelni: „*Mert a boldogságra kevés csak a jelen, / A múlton épül az s az emlékezeten; / Örömeinkre színt s derűt titkon az ád, / Mint a gyök adja a virág színét, szagát.*” Most a gyülekezetünk múltjának a virágoskertjében fogunk egy sétát tenni egy vezető segítségével, amit a kezünkben tartunk. Remélem, hogy közben érezni fogjuk, hogy az Isten kegyelmének jó illata is árad felénk.

225 éves a templomunk, épült 1783–1786 között. (A mai ünnepre sikerült az ünnephez méltóvá tenni: helyére került újra a letört csillag, és kijavítottat a torony vakolata.) Az önálló gyülekezetté szerveződő három község lelkésze Kazinczy János, a tizenhárom tagú presbitérium főgondnoka a felsőgelléri Csepy József volt. Nem tudjuk, megérte-e a templomszentelést, mert a templom elké-

Díszpolgáravatás a gelléri templomban A JELEN AZ EMLÉKEZETEN ÉPÜL

szültének évében, 1786. július 23-án, negyvennégy éves korában váratlanul meghalt.

Mai ünnepelésünket viszont az teszi meghittebbé, hogy itt vannak közöttünk az ő szépunokái: Erdélyi Zsuzsanna Kosuth-díjas néprajztudós és T. Erdélyi Ilona irodalomtörténész, valamint az ő gyermekeik és unokáik is.

Csepy József sírja és síremléke itt van a temetőben. Tekintettel arra, hogy az 1783-tól kezdődő anyakönyvünk az általi levéltárban van, itt helyben ez a sír-

emlék – a templom épületével együtt – a község és a gyülekezet legrégibb tárgyi emléke (a mellette levő sírkő feleségének, Csejty Klárának a sírjele, aki 1799-ben hunyt el). Csepy József sírjele egyúttal az egyetlen teljesen latin feliratú sírkő, amint erről a kis könyvjelzőnkrol is meggyőződhetünk.

A következő képen egy bájos ifjú hölgyet látunk: Császár Teréziát, aki 1789-ben született Tanyon. Csepy József fiának, Gábornak volt a felesége. Ő a legrégebbi ismert arc, akit a községből ismerünk. (Feltéve, ha elő nem kerül egy kép Csepy Zsigmondról, József legidősebb fiáról, aki 1806-ban létrehozta a „hajókármentesítő társaságot”, amely 162 hajót biztosított; ő finanszírozta Csokonai Vitéz Mihály első verseskötetének a kiadását.)

Kegyártáraink

A következő képen a gyülekezet kegytárgyait látjuk az úrasztalán. Az előtérben levő kehely felirata: *F. Gelléri Sz. Eklá Számára ajándékozta Cs. Kir. Százados Lovas Kapitány Vár Bogyai M. Vitéz Csepy Dániel 1815-ben.* (Ő Csepy József fia.)

A keresztelőkancsó alatt levő ezüst tányér felirata: *Nemes Nemzetes Csepi Gábor Úr, az Gelléri Reformáta Szent Eklásiának ajándékozta 1816 Esztendőben.* Kb. ez időben (vagy közvetlenül utána) ő volt a gondnok. Az ő idejében épült 1828-ban a parókia, miután 1826-ban az előző „porig égett”. (200 rénus forint kölcsönt adott kamatmentesen. Ez a parókia kilencven évig állt.)

Csepy Gábornak és Császár Teréziának a síremléke is itt van a temetőben, mellette pedig Csepy Terézia leányasszonyé (József lánya). A rácsos ezüst tányér felirata: *Vár Bogyai Csepy Zsigmond Úr, több Tttes Vármegyék Tábla Birája, Tract. Cur(ator) és Hites Ügyész Ajándékozta az F. Gelléri Rfta Sz. Eklának die 4.-a apr 1825.* (Ő a már említett Csepy Zsigmond).

A háttérben két ónkancsó látható, ajándékozták: Boday Pál és felesége, Baksay Mária Kisigmándról, 1835-ben. Mi kapcsolata van Kisigmándnak Gellérrel? Feltehetően már Csepy József felesége által is rokonságban vagy jóban voltak, de pár évvel később a kisigmándi Boday Lajos (Boday Pál unokaöccse) feleségül vette Csepy József egyik unokáját, Csepy Katalin testvérét.

(Folytatás a 8. oldalon)

(Befejezés a 7. oldalról)

Csepy Katalin Csepy Gábor lánya volt. Első férje az Ekelről való Csorba László jogász, aki halálakor vármegyei alügyész volt. Csepy Katalin 28 évesen, 1841-ben már özvegy. Két lánya éli meg a felnőtt-kort: Terézia és Ilona. Ahogy az úrasztala feliratából is látjuk, özv. Csorba Lászlóné Csepy Katalin készítette a gyülekezet számára a márvány úrasztalát 1846-ban. (165 éve ez előtt az úrasztala előtt éltek át a hívek a bűnbánat-bűnbocsánat felszabadító érzését, de itt hangzott el a sok-sok meg nem tartott „Ígérem és fogadom” is.)

Még egy úrvacsorai kelyhe van a gyülekezetnek, amelyen nincs felirat, de korabeli jegyzőkönyvből tudjuk, hogy Csepy Terézia, Csepy Katalin és Csepy Eszter ajándékozták.

Csepy Katalin egész életében a gyülekezet nagylelkű adakozói és jótevői közé tartozott – az első volt! Nem sokkal 1890. február 8-án bekövetkezett halála előtt létrehozott egy iskolai ösztöndíj alapítványt a maga nevére, majd egyet az unokája, Erdélyi Zoltán nevére. Halála után pedig lányai és két unokája, Erdélyi Zoltán és Erdélyi Pál még egy ösztöndíj alapítványt tettek – szegény sorsú gyerekek támogatására.

A képen mellette Csukás Imre ügyvéd van: Csepy Katalin második férje, akivel 1847-ben kötött házasságot. Mindkettőjük sírja és síremléke itt van a temetőben.

Erdélyi János és leszármazottai

A következő képen Csorba Ilona, Csepy Katalin fiatalabbik lánya látható, mellette pedig férje, Erdélyi János, aki 1814. április 1-jén született Kiskaposon (mára beolvadt Nagykaposba). Csak a lexikonokban található rövid adatokat mondom Erdélyi Jánosról: ügyvéd, akadémiai tanár, az MTA rendes tagja, a Kisfaludy Társaság titkára, író, költő, színműíró, kritikus, 1848–49-ben a Nemzeti Színház igazgatója.

A magyar kultúrának, irodalomnak ez a jeles személyisége itt Gelléren, ez előtt

„Azután így beszélt Mózeshez az Úr: Szólj Izráel fiainak egész közösségéhez, és ezt mondd nekik: Szentek legyetek, mert én, az Úr, a ti Istenetek, szent vagyok” (3Móz 19,1–2).

Fő- és nagytiszteletű Hölgyek és Urak, mélyen tisztelt Gondnok és Presbiter Testvéreim, ünneplő keresztyén Gyülekezet! Az ún. szentségtörvény egyik gyöngyszemét választottam alapigeként erre a lelkeszszenelő és zsinati ülést megnyitó ünnepi istentiszteletre. Mikor a választott nép ezt az isteni kinyilatkoztatást kapja,

Díszpolgárávatás a gelléri templomban A JELEN AZ EMLÉKEZETEN ÉPÜL

az úrasztala előtt kötött házasságot 1853-ban. (Eskette Csepy Mihály, aki korábban, 1834–1838 közt gelléri lelkész is volt. Apja, Csepy Demeter itt született, Csepy Gábor unokatestvére volt; 1825-ben komáromi káplánként ő keresztelte Jókai Mórt). Erdélyi János a feleségét Sárospatakra vitte, ahol tanárként működött. Tizenöt év múlva meghalt, és akkor felesége négy gyermekével, két fiúval és két lánnyal (négy gyermekük meghalt Patakon) hazajött Gellére. A két kislány meghalt, sírjuk itt van a családi sírkertben. A nagy családból tehát csak két fiú, Erdélyi Zoltán és Erdélyi Pál élte meg a felnőtt-kort.

Dr. Erdélyi Pál (akit sokan összetévesztenek a korábbi gelléri lelkésszel, de ez csak névazonosság) könyvtáros és irodalomtörténész. Gyászjelentése (1936. május 6.) szerint m. kir. udvari tanácsos, a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem könyvtárának utolsó magyar igazgatója, egyetemi nyilv. rk. tanár, a Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsának tagja s több irodalmi és tudományos társaságnak rendes, illetve tiszteletbeli tagja, az Erdélyi Református Egyházkerület volt gondnoka és a Komáromi Református Egyházmegye főgondnoka stb.

Erdélyi Pál két lánya van most itt közöttünk, akiről (helyesebben munkásságukról) majd rövidesen többet hallunk Liszka József etnológustól, mielőtt átvenné a polgármester úrtól a díszpolgári oklevelet.

Csepy Katalin halála után a gyermekei és unokái által létrehozott alapítvány záradéka a következőket tartalmazza: „Az alapítvány kedves anyánk nevét viselve s az említett egyházat illetően, melynek árnyékában a boldogult született s életének java részét eltöltötte, szükségesnek tartjuk, hogy emlékezetének kegyeletes megőrzését az egyház és gyülekezet figyelmébe ajánljuk. E végre egyetlen határozott

kívánságunk, hogy az egyház családunknak a felső-gelléri temetőben eltemetett tagjainak nyugalomát ne engedje megborítani, családi sírkertünkben letett koporsóit meg ne bolygattassa, s kedves szülőinknek sírhalmát rendben és jó karban tartassa azon esetre, ha utódai eme kegyeletes kötelesség teljesítésében bármi ok miatt akadályoztatnának”. (Ezeket az alapítványokat gyakorlatilag már az első világháború ellehetlenítette.)

Miután jobban megismertem a gyülekezet múltját, őszintén mondom, magam is meglepődtem, hogy első gondnokunk és leszármazottai ilyen aktívan és ennyi tárgyi emlékekkel kapcsolódhatnak a gyülekezethez, de az egyetemes magyar kultúrához is. Méltán lehetünk rájuk büszkék, és erre az épségben megmaradt sírkertre a temetőben. Most, amikor egyes helyeken úgy mond temetőrendezés címén likvidálják a régi sírokat, a régi sírköveket a kerítések mellé sorakoztatják, máshol (Kolozsvár) tudatosan rombolják, egyre jobban meg kell becsülni múltunknak ezeket az emlékhelyeit is. Kosztolányi Dezső írja egyik versében: „Volt emberek. / Ha nincsenek is, vannak még. Csodák. / Nem téve semmit, nem akarva semmit, / hatnak tovább.”

Mint látjuk, vendégeink akár „ösi jusszon is” megérdemelnék a község díszpolgári címét (ahogy mi a magyar állampolgárságot), de még inkább büszkék lehetünk arra, hogy innen, a mi kis falunkból származó személyiségekben az egyetemes magyar kultúra értékkeremtőit köszönhetjük.

Tóth Mihály

(Elhangzott 2011. július 2-án a gelléri falunap alkalmával megtartott istentiszteleten, ahol a község díszpolgárává avatták Erdélyi Zsuzsanna Kossuth-díjas néprajzkutatót és T. Erdélyi Ilona irodalomtörténészt.)

ISTEN ÜGYÉNEK ALÁRENDELTEN A megszentelődés Jézus kiábrázolódása bennünk

félúton jár Egyiptom és az ígért földje között. Útközben, a pusztában tanítja őket Isten a helyes istentisztelet és a neki tetsző élet alapjaira.

Nemcsak három és fél ezer évvel ez előtt, ma is megvalósíthatatlannak tűnik az a követelményrendszer, amit Isten állít az övéi elé: *Szentek legyetek, mert én, az Úr, a ti Istenetek, szent vagyok!* Szól ez az

Ige most elsősorban a felszentelésre váró fiatal lelkipásztor testvéreimhez és a zsinati tagokhoz, és természetesen szól mindannyiunkhoz. Miközben egyre többen tesszik fel napjainkban a kérdést: Van még értelme szent életről, megszentelődésről beszélni? Nem elavult kifejezések ezek, hiszen a világ ma egészen más irányba halad, másról szól!?

ISTEN ÜGYÉNEK ALÁRENDELTEN

A megszentelődés Jézus kiábrázolódása bennünk

Tudjuk, a *szent* jelzőt maradéktalanul egyedül Istenre vonatkoztathatjuk. Ez leegyszerűsítve azt jelenti, hogy Ő egészen más, mint mi vagyunk. Isten szentségét az ember a földi életében fel nem foghatja, értelmével meg nem ragadhatja, mert az emberfeletti valóság. Az Ószövetségben Isten többször bünteti halállal azokat, akik nem felkészülten közelítenek hozzá. Az Újszövetség fényében Isten szentsége az ember számára már nem ilyen taszító és félelmetes, hanem irgalmas, kegyelmes és szeretettel teljes. Sőt, az Úr Jézustól tanult imádságban is bizalommal kérjük rendszeresen Istentől, hogy *szenteltesse meg a Te neved*, vagyis az ő irgalma, kegyelme és szeretete valósuljon meg itt a földön.

Még a világi szóhasználatba is átszivárgott valami abból, ami a szentség legfőbb értékét jelzi. Szent az, amit megsérteni bűn: szent az élet! Szent az, ami a legértékesebb az életünkben, ami az értékskáánk legmagasabb fokán helyezkedik el. Szent az, amihez egész életünkben kitaróan ragaszkodunk. Szent az, ami a legdrágább szellemi, erkölcsi, lelki tulajdonunk; ami egyetlen célon kívül semmi másra nem használható.

Kedves, felszentelésre készülő Lelkipásztor Testvéreim! Ti tudjátok nagyon jól, hogy szent mindaz, ami az isteni szférához tartozik. Isten szent, ezért az ő választottainak is szenteknek kell lenniük. Ez a folyamat elkezdődött bennetek már akkor, amikor Isten megszólított és hitre segített benneteket. Ennek az útnak egyik kiemelkedő állomása volt az, amikor felébresztette bennetek a vágyat, hogy életeket az ő szolgálatába állítsátok. És most tanulmányaitok végeztével, a szükséges próbaidő és vizsgák után eljutottatok ide, amikor esküt tesztek és áldást kaptok. A lelkészszentelés életet formáló, életet alakító esemény. Ezután egyetlen dolognak, Isten ügyének lesztek teljes mértékben alárendelve. Minden egyéb – hatalom, hírnév, gazdagság, erő, egészség; mindaz, ami az embert bármi módon is nagyvá és boldoggá teheti, még a szeretett társ és a család is – csak az Isten dolgai után következhet az életekben.

A megszentelődés azt is jelenti, hogy az ember életében – nemcsak a gondolataiban, hanem minden tetteiben – nyilvánvalóvá válik az az új tulajdonviszony, amibe került. A szent Isten lényét tükrözik az ember szavai és tettei egyaránt. Isten irgalmát és szeretetét közvetíti néha ragyogó fénysugárként, máskor talán csak halvány, visszasejlő gyertyalángként az életünk. Ezután is csak a hit – vagyis az Istenhez tartozás biztos tudata – adhat lelkiezt és tartást nekünk. Így sem válunk azonban sajnos makulátlan tisztaságú, hi-

batlan emberekké. Megmaradunk továbbra is sok gonddal, bajjal és problémával küszködő, tévedésekkel és gyengeségekkel küzdő, gyarló embereknek.

De! A megszentelődés útján elindult ember mégis túlmutat önmagán. Arra mutat, aki hozzánk nem mérhetően nagyobb, aki egyedül szent: az Istenre. Mindannyiunk közös felelőssége – a felszentelt lelkészé és az ún. világiaké egyaránt –, hogy az egyedül szent Isten felé irányítsuk környezetünk figyelmét.

De hát hogyan valósulhat meg az életünkben az isteni parancs, hogy szentek legyünk? Megszentelődésünk tökéletes példáját Megváltónknak, az Úr Jézusnak az életében láthatjuk: az emberekhez való viszonyulásában, tökéletes áldozatában, végtelen szeretetében és irgalmasságában. Tehát a megszentelődés Jézus mindig tökéletesebb kiábrázolódása bennünk. Keresztény emberként a legfontosabb feladatunk, hogy beszédünkben és tetteinkben, minden életmegnyilvánulásunkon az Úr Jézus lelkülete sugározzon át. Az ő szeretete váljék a környezetünket felmelegítő, a szomorúakat vigasztaló, az elesetteket támogató, a csüggedteket felemelő erővé.

Az igehirdető a zsinati ülésen

Semmi sem állhat távolabb tőlünk, akik keresztyéneknek, vagyis Krisztushoz tartozóknak valljuk magunkat, mint a lelki gőg, a harag, az önzés, a szeretetlenség. Szolgálatunk lényege, hogy minden tevékenységünk alázatos, odaadó, türelmes és szeretetteljes legyen.

Ennek kell érvényesülnie személyes és családi életünkben. Ennek kell győzedelmeskednie gyülekezeteinkben, egyházmegegyeinkben és Egyetemes Egyházunk életében is. Nem engedhetjük meg, hogy hitbeli meglátásaink, szeretett és féltett anyanyelveink, másként értelmezett szervezési vagy gazdasági elképzeléseink nyomán a Sátán éket verjen közénk, és gyülekezeti tagjaink és a külvilág számára is olyan gyalázatos színben jelenjünk meg, mint az

egymás között érdekharcot vívó pártok és gazdasági csoportosulások.

Ne feledjük: Isten sohasem ígért a választottainak könnyű életet. Földi zárándokutunkon nemcsak örömek és sikerek, hanem nehézségek, külső-belső támadások és egyéb megpróbáltatások is érik az embert és közösségeinket. Keskeny utunk sajnos nem halad olyan elkülönítetten a széles úttól a mennyei Jeruzsálem felé, mint azon a kedvelt képen, mely szinte minden gyülekezetünkben megtalálható. De így sem feledkezhetünk el arról, hogy mi Isten választottai, Isten tulajdonai vagyunk. És a Teremtőnkhez és Megváltónkhoz való tartozás tudatának fel kell szabadítania bennünket. Így az Isten szentségéből ránk áradó erő és szabadság – ami a Szentlélek ajándéka – saját tulajdonunkká válik. S amikor Isten elvárja tőlünk, hogy szentek legyünk, akkor ezt a belső erőt és szabadságot is nekünk ajándékozza, hogy képesek legyünk a körülöttünk zajló eseményeket a nyugalom és felül-emelkedés, vagyis a megszentelődés állapotából szemlélteni.

Bizonyára sokan felteszik a kérdést, mi Isten célja azzal, hogy embereket választ ki magának. Ha elolvasnánk az alapigéket körülvevő részeket, világosan látnánk, hogy Isten a megszentelődés ajándékát úgy adja, hogy a körülöttünk élőkre, a legkülönbözőbb közösségeinkre irányítja a figyelmünket. Önmagában senki sem lehet szent! Az mindig Isten akaratának a félreértése volt, amikor az Istennel való még szorosabb közösségét az ember a környezetétől elzárkózva vagy önmagát sanyargatva kívánta elérni. Isten Szentleke nem az egyes emberekből csinál lelki hősöket, hanem életre hívja a szentek közösségét, a gyülekezetet, az egyházat. Isten kiválasztásának az a célja, hogy szolgálatunkon keresztül híveink, gyülekezeteink és anyaszentegyházunk úgy épüljön, hogy közösségeinkből a világot gyógyító és segítő erők sugározzanak tovább. Szent szolgálatunknak egyetlen értelme, hogy az evangéliumot hirdető szavainkat szent tettek, az áldozatkészség, a szeretet cselekedetei pecsételjék meg. Így akár szavak nélkül is látja és elhiszi majd a világ, hogy a mi korunkban is teljesíteni lehet Urunk felszólítását: *Szentek legyetek, mert én, az Úr, a ti Istenetek, szent vagyok! Ámen.*

Dobai Sándor

(Elhangzott 2011. november 3-án a rimaszombati református templomban a zsinati ülést megnyitó lelkészszentelő istentiszteleten.)

Reménység a sötétségben

Hosszúak lettek az éjszakák, szinte belenyúlunk a reggelbe, s a délutánból is jócskán kiharapnak a maguk számára. Napfény nélkül, sötétben botladozunk, s így a kalendáriumi év végére, a tanév majdnem felénél sokszor érezzük azt, hogy fáradtak vagyunk. Erőre és valami biztatóra van szükségünk. De honnan merítsük?!

Hát onnan, ahol a forrás buzog, s nem fogy ki sosem: Jézus Krisztus erejéből. Karácsonykor lassítsunk, majd álljunk meg, s életünk kiürült edényét töltsük meg az élő vízzel, hiszen az az „örök életre buzgó víz forrásává lesz” (Jn 4, 14b). Hogyan tehetjük mindezt, hol juthatunk hozzá? Legyünk jelen az igehirdetéseken, beszéljessünk otthon Jézus születéséről; arról, hogy értünk született meg a Megváltó sok-sok évvel ezelőtt. S miközben beszélünk és hallunk a Messiásról, a figyelmünk elterelődik a mindennapok szürke-

ségéről, és életünk, gondolataink megtelnek az örömmel: Jézus él! Lehet bármi előttünk, Ő társunk mindenben, s ezáltal könnyebbedik életünk batyuja.

Ha te tudod már ezt az örömhírt, add tovább, mondd el azoknak, akik még keresgélnek itt-ott, próbálkoznak ezzel-azzal. Az elsők, akiknek az Úr angyala megjelent – a pásztorok – is ezt tették: „...elmondták az üzenetet” (Lk 2, 17a). Te se maradj néma!

–kdl–

Evangelizációs koncertkörút

A beregszászi református gyülekezet ifjúsági zenekara, a Hajnalcillag, evangelizációs koncertkörútra jön egyházunkba – azzal a céllal, hogy használt gyermekruhát gyűjtsön a Sámuel Alapítvány családtípusú gyermekotthonaiba. Az alkalmakon az igehirdetés szolgálatát Taraczközi Ferenc beregszászi lelkipásztor végzi: december 10-én, szombaton, 16 órai kezdettel Gömörhorkán, december 11-én, vasárnap, 10 órakor Rozsnyón, 15 órakor pedig Rimaszombatban.

Weöres Sándor

NŐL A DÉR, ÁLOM JÁR

*Nől a dér, álom jár,
hó kering az ág közt.
Karácsonynak ünnepe
lépeget a fák közt.*

*Én is, ládd, én is, ládd
hóban lépegetnék,
ha a jeges táj fölött
karácsony lehetnék.*

*Hó fölött, ég alatt
nagy könyvből dalolnék,
fehér ingben, meztláb,
ha karácsony volnék.*

*Viasz-szín, kén-sárga
mennbolt alatt járnék,
körülvenne kék-eres
halvány téli árnyék.*

*Kis ágat öntöznek
fönn a messze Holdban.
Fagyott cinkék helyébe
lefeleknék holtan.*

*Csak sírnék, csak rínék,
ha karácsony volnék,
vagy legalább utolsó
fia-lánya volnék.*

2011-ben a Kálvinista Szemle szerzői voltak

Ambrus Erika ♦ Andrásy Zsuzsanna ♦ André János ♦ Antala Éva ♦ Johann Arndt ♦ Augustinus ♦ Barkó Zsuzsa ♦ Batta István ♦ Berke Sándor ♦ Bernáth William ♦ Blanár Gabriella ♦ Bodnár Noémi ♦ C. H. von Bogatzky ♦ Bohony Beáta ♦ Bojtor István ♦ Bokros Gyula ♦ Juraj Brecko ♦ Buza Zsolt ♦ Gaston Courtois ♦ Whit Criswell ♦ Csernyik Magdaléna ♦ Id. Cséplő Ferenc ♦ Csicsay Katalin ♦ Csík György ♦ Czinke Tímea ♦ Ifj. Demes Tibor ♦ Dénes György ♦ Dérer Zsolt Attila ♦ Dobai Sándor ♦ Dobainé Kiss Ilona ♦ Domonkos Erika ♦ Dudásné Antal Katalin ♦ Édes Enikő ♦ Édes Réka ♦ Egri Gergő ♦ Erdélyi Anita ♦ Farkas József ♦ Fazekas László ♦ Fazekas Zsuzsa ♦ Fecső Yvett ♦ Fekete Vince ♦ Gaspárecz Tihamér ♦ Bob Gass ♦ Gebe László ♦ Géresi Róbert ♦ Gyökössy Endre ♦ Györky Szilvia ♦ Gyurcsis Júlia ♦ Gyüre Lajos ♦ Gyurkovics Tibor ♦ Hegedűs Erzsébet ♦ Anna Hisemová ♦ Hranýo Eleonóra ♦ Ifj. Hranýo Mihály ♦ Hranýo Mihályné ♦ Iski Ibolya ♦ Izsmán Adél ♦ Izsmán Jónás ♦ Jakubík Anikó ♦ Ján Janovčík ♦ Jékely Zoltán ♦ Juhász Zsófia ♦ Kassai Gyula ♦ Kazán Valéria ♦ A. Kis Béla ♦ Kis Lucia ♦ Kiss Tamás ♦ Kissné Békési Júlia ♦ Ifj. Koszta Endre ♦ Kovács Tibor ♦ Krchóné Géresi Tímea ♦ Lengyel Zoltán ♦ Lévai Attila ♦ Lucskayné Ábrahám Erzsébet ♦ Jo Ann Merrel ♦ Miklya Zsolt ♦ Mikos Annamária ♦ Mixtaj Johanna ♦ Molnár Árpád ♦ Molnár Elemér ♦ Molnár Éva ♦ Molnárné Miklós Malvina ♦ Nádasdi Éva ♦ Nagy Ákos Róbert ♦ Nagy Gáspár ♦ Nagyné Révész Andrea ♦ Lambert Noben ♦ Oros Márta ♦ Öllös Erzsébet ♦ Pándy Árpád ♦ Perhác Gyöngyi ♦ Pogány Nóra ♦ Pólya Katalin ♦ Pongrácz Eszter ♦ Pósa Dénes ♦ Rákos Loránt ♦ Ráksi Lajos ♦ Révész Tibor ♦ Révészné Bellai Csilla ♦ Magnus Friedrich Rooss ♦ Sándor Veronika ♦ Henryk Sienkiewicz ♦ Simon Ilona ♦ Somogyi Laura ♦ Süll Kinga ♦ Szabó András ♦ Szabó Gábor ♦ Szabóné Kozár Éva ♦ Szalma Barbara ♦ Szénási Lilla ♦ Szcenzi László ♦ Szent Patrik ♦ Szent-Gály Kata ♦ Szilágyi Sándor ♦ Szopó Ferenc ♦ Tarrné B. Ivett ♦ Tatár István ♦ Johann Tauler ♦ Gerhard Tersteegen ♦ E. Thumser ♦ Tollas Tibor ♦ Torkos Árpádné ♦ Tóth László ♦ Tóth Mihály ♦ Tóth Zsuzsanna ♦ Túrmezei Erzsébet ♦ Tusai Viktorné ♦ Úrházy-Kis Stella Beáta ♦ Vámos Béla ♦ Varga László ♦ Varga Zoltán ♦ Vaski Klára ♦ Végh János ♦ Végső Melinda ♦ Weöres Sándor ♦ Rowland Williams

Lapunk ez évi számaiban a fenti személyek tollából jelent meg írás. Az élőknek köszönetünket fejezzük ki, hogy gondolataikat közkinccsé tették, tudósításaikkal hozzájárultak egyháztagjaink jobb informáltságához, hiszen pozitív viszonyunk csak ahhoz lehet, amiről tudunk, amiről ismereteink vannak. A már elhunytaknak pedig azért vagyunk hálásak, hogy akár századok múltán is van „mondanivalójuk” a ma élő reformátusoknak.

Szerzőink növekvő száma, munkatársaink készsége (akik honorárium nélkül, valóban Isten dicsőségére dolgoztak) azzal a reménnyel tölt el bennünket, hogy lapunkat jövőre is meg tudjuk tartalmas írásokkal tölteni. Várjuk kézírataikat, akárcsak újabb szerzőkét: mindazokét, akik úgy érzik, hogy lapunk rovatai valamelyikébe illeszkedő anyaggal tudnak jelentkezni.

A szerkesztőség

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Tanácsa a 23. (rendkívüli) ülésén, amelyre 2011. november 4-én Rimakokován került sor, az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

– Jóváhagyólag tudomásul vette, hogy felhatalmazása alapján a Zsinati Elnökség 2011. október 1-től segédlelkészként alkalmazta Langschadl Istvánt, és kirendelte segédlelkészi szolgálatra a Kiskövesdi Református Egyházközségbe. Felügyelő lelkipásztora Molnár Elemér esperes.

– 2011. november 15-től segédlelkészként alkalmazza Abaházi Zsoltot, szolgálati helyének meghatározásával megbízta Fazekas László püspököt és Fekete Vince főgondnokot.

– Hozzájárult ahhoz, hogy az Alsószecei Református Egyházközség eladja a tulajdonában levő, az alsószecei kataszterben vezetett 2-es parcellaszámú, 1704 négyzetméter nagyságú telket és udvart, valamint a rajta található, 134-es helyrajzi számmal ellátott családi házat. A hozzájárulás feltétele, hogy az Alsószecei Református Egyházközség a befolyt összegből ingatlant vásárol.

Egyházunk Zsinata a 2011. november 3-a és 5-e között Rimakokován megtartott 5. ülésén – a napirend elfogadásán túl – az alábbi határozatokat hozta:

– Elfogadta (a Batta István által kért korrekcióval és Alžbeta Maková felszólalásának pontosításával) a 4. ülés jegyzőkönyvét.

– A Zsinat a missziói bizottságban megüresedett két helyre Rácz Elemér marcelházai és Drenkó Zoltán barkai lelkipásztort választja meg. A Zsinat missziói bizottságának összetétele a következő: Rácz Elemér marcelházai, Drenkó Zoltán barkai és Marek Kačkoš bezői lelkipásztor.

– A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinata – mint Isten népének igazi egységét munkáló legfelsőbb egyházi testület – megerősíti a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház egységét, amely egyház a Jézus Krisztus anyaszentegyházának a része. Azt a tényt, hogy egyházunk kétnyelvű és benne magyar, szlovák és más nemzetiségű egyháztagok élnek, Istentől való, egyházunk alkotmányában is tükröződő adottságként fogadjuk el, és átérezzük, hogy az Úr ezzel minket az egyházszervezetünk egységében egymás megértésére, megsegítésére és a testvéri szeretet felmutatására nevel. Az egyház küldetése és feladata a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház jelenlegi struktúrájában megvalósítható.

A ZSINATI TANÁCS 23. ÜLÉSÉRŐL

– Jóváhagyta 6000 euró kölcsön folyósítását az Izsapi Református Egyházközségnek. A kölcsön visszafizetésének határideje 2016. december 31. A kölcsön inflációt kiegyenlítő kamatát a Zsinati Tanács 4,5 %-ban szabja meg. A kölcsön kizárólag az egykori iskolaépület felújítására használható.

– Hozzájárult ahhoz, hogy a Firesz – Duna Mente részére a Közalap egyház-építő keretéből jóváhagyott és folyósított 3875 euró összegű támogatás 2011. december 31-ig kerüljön elszámolásra.

– Tudomásul vette az Alistáli Református Alapiskola számára folyósított támogatás elszámolását.

– Jóváhagyta a Lepramisszió (nem beruházási alap) alapszabályát, és megbízta a Zsinati Elnökséget, hogy a nevezett szervezetet jegyeztesse be.

– A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház közoktatásáról szóló 1/2000-es számú törvény 5. §-a (1) bekezdésének értelmében a Közoktatási Tanácsba – a Milen Erzsébet Magyarországra való távoása miatt megüresedett helyre – dr. Drenkó Zoltán rozsnýói iskolalelkészt delegálja.

– Hozzájárult ahhoz, hogy a Szürnyegi Református Egyházközség elcserélje a tulajdonában levő volt iskolaépületet a községi hivatal tulajdonában levő családi házra, amelyet szeretnének átalakítani parókiává.

– Tudomásul vette, hogy a bécsi koreai gyülekezet összesen tizennégy lelkipásztornak fog támogatást biztosítani.

– Tudomásul vette az információt a Csehtestvér Egyház vezetőségének november 8-ra és 9-re tervezett komáromi látogatásáról.

– Azok a lelkipásztorok, akik indokolatlanul vagy komoly indok nélkül maradtak távol az őszi berekfürdői lelkészto-vábbképzésről, 2011. december 31-ig nulla százalékos teljesítménypótlékot kapnak.

– 2011. november 15-től fél munkakörben ifjúsági lelkészként alkalmazza Kiss Miklós örösi lelkipásztort. Szolgálati területe a Firesz keleti régiója. Az ifjúsági lelkészként végzett szolgálatok mennyiségéről és jellegéről negyedévente köteles írásos jelentést tenni.

A ZSINATI ÜLÉS HATÁROZATAI

– Nem kíván foglalkozni a tavaszi ülés alkalmával megszavazott, a Magyar Református Egyházhoz fenntartással való csatlakozás felülvizsgálatával, mivel érvényes döntésnek tartja. Ellenben a gyülekezetek tudtára hozza, hogy a ratifikációs csatlakozás általi csatlakozás egy nem regisztrált közösséghez teljes semlegességet biztosít a két szlovák ajkú egyházmegyének, ami azt jelenti, hogy nem

– Létrehoz egy független eseti bizottságot, amely felméri a nyelvhasználat állapotát és a nyelvhasználattal kapcsolatos igényeket egyházunkban, s ez ügyben a Zsinati Tanács elé terjeszti majd javaslatait, hogy Isten igéjének hirdetésében és a misszió végzésében ne legyenek nyelvi akadályok. A bizottság tagjait – egyházmegyénként egy személyt – az egyházmegyei tanácsok 2011. december 31-ig

A szlovák–magyar kérdés vitájában Marek Kačkoš bezői lelkipásztor szólal fel

tartoznak a Magyar Református Egyházhoz. Egyúttal sajnálattal tudatosítja, hogy az erről a kérdésről való kommunikáció az egyház vezetősége részéről nem volt megfelelő, amint a döntést követő reakció sem a szlovák ajkú egyházmegyek részéről.

válasszák meg. A Zsinati Tanács tagjai nem lehetnek ezen bizottság tagjai.

– Indítványozza, hogy a Generális Konvent elnöksége a legközelebbi ülésére hívja meg a két szlovák egyházmegye képviselőit.

2011. szeptember 25-én verőfényes őszi napsütésben ünnepi istentiszteletre hívgattak a pányi református templom harangjai, amit a templom építésének 100. évfordulója, valamint idei felújítása alkalmából tartottunk. Ünnepségnket megtisztelte jelenlétével **Fazekas László** püspök, aki igehirdetéssel is szolgált, **Géresi Róbert** püspökhelyettes, **Orémus Zoltán** esperes, **Szaniszló Sándor** egyházmegyei gondnok, több gyülekezet lelkipásztora, a római katolikus plébános és a község polgármester asszonya is.

A templom építéséhez a telket a Dezsőffy család adományozta a gyülekezetnek. A mindössze tizenhat családból álló kis közösségnek korábban nem volt temploma, istentiszteleteiket házaknál vagy az iskola épületében tartották. A gyülekezet akkori lelkesze Bodnár János volt, gondnoka pedig Nagy Komjáty József. 1911 márciusában kezdik az építkezést, és 1911. szeptember 10-én már templomszentelést tartanak. Hat hónap leforgása alatt felépül a templom, Isten beteljesítette egy kis gyülekezet álmát, vágyát, szándékát!

Az elmúlt száz esztendő alatt két alkalommal újult meg a templom: előbb 1966-ban, majd 1982-ben – Kozár Sándor lelkipásztorsága idején, míg a gondnokok Komjáty László (1966-ban) és Komjáty Bertalan (1982-ben) voltak. Az építők már nincsenek az élők sorában, és sajnos sokan nem élnek már az újítók közül sem, de a gyülekezeti feljegyzések szerint kijelenthetjük: áldozatkészen vették ki részüket a munkálatokból.

Miskolcon találkoztak pedagógusaink TARTALMAS VOLT A TOVÁBBKÉPZÉS

2011. szeptember 30-án és október 1-jén ismét Miskolcon került megrendezésre a felvidéki református iskolákban oktató pedagógusok szakmai továbbképzése. A Lévy József Református Gimnázium és Diákotthon második alkalommal látta vendégül – hálából, Isten dicsőségére – református tanárainkat. A kétnapos továbbképzésen teológiai és pedagógiai előadások is elhangzottak, és egy komolyzenei koncertnek is részesei lehetünk.

Az alkalom **Fazekas László** püspöknek *A prédikátor könyve* alapján elmondott gondolataival kezdődött, majd **Czinke Tímea** bátorkeszi lelkipásztor *Nevelés a Bibliában* címmel tartott előadást. Az ószövetségi és az újszövetségi kor nevelési gyakorlatát ismertette, rávilágítva sok érdekességre. Konkrét igehelyeken keresztül nyertünk betekintést a bibliai kor em-

Megújult a százéves pányi református templom AZ ŐSÖK PÉLDÁJÁT KÖVETTÜK

Az elődök példaadása és áldozatkészsége kötelezi a gyülekezet jelenlegi tagjait, ezért 2010-ben úgy döntöttünk, hogy szeretnénk a templom építésének 100. évfordulóját méltóképpen megünnepelni. Így kezdődött el idén áprilisban a felújítás. Nagy kihívás volt ez a mindössze hetvenhárom lelket számláló gyülekezet számára, de Isten kegyelmének és a gyülekezet áldozatkészségének köszönhetően sikerült a tervünk, ami kívülről a falak nedvesedésének kiküszöbölésére irányult, be-

tagjai kb. 1400 munkaórát dolgoztak le a templomnál.

Mindezeket összegezve, a szeptemberi hálaadó istentisztelet valóban örömműnnp volt. Felemelő pillanatai, a zsúfolásig megtelt templom, valamint a gyülekezet kedves vendéglátása minden bizonnyal szép emlék marad a jelenlevők számára. Köszönet illeti mindazokat, akik akár adományaikkal, akár munkájukkal hozzájárultak ahhoz, hogy a felújítás és az ünnepi istentisztelet megvalósulhatott. De legfő-

lülről pedig az egész templombelső megújítására. Anyagi támogatást a Közalaptól és a helyi önkormányzattól kaptunk, a gyülekezeti gyűjtés eredménye pedig 2270 euró lett. Fontos megemlíteni azt is, hogy a munka legnagyobb részét a gyülekezet önréből végezte, így áldozatkész

képpen Istennek legyen dicsőség, hogy kegyelmes velünk és gondja van ránk! Kérjük a Mindenhatót, hogy ezt a megújult templomot szentelje meg mindenkor az ígét hallgató és imádkozó gyülekezet által.

Krchoné Géresi Tímea

Szászi Andrea, aki szintén a Református Pedagógiai Intézet munkatársa, *Gyermekeink a sokrétű intelligencia tükrében* címmel tartotta meg előadását. A bevezető után műhelymunka keretében három csoportban folyt a munka. A csoportok az elhangzottakra reagálva próbáltak meg egy adott tantárgyon belül különböző intelligenciátípusokra órávázlatot összeállítani. Majd az egészet lezárando egy összegzésre került sor: a csoportvezetők röviden beszámoltak a csoportjukban elhangzott munkáról, ötletekről.

Az ókori zsidók számára a nevelés a megmaradásuk biztosítéka volt, a nevelés a családban kezdődött, a fogság utáni időktől kezdve az iskolákban folytatódott. Református magyarságunk megmaradásában is nagyon fontos szerepe van az iskolákban folyó oktató-nevelő munkának. Ezen a területen nem lenne szabad spórolni; gyülekezeteink, egyházmegyéink érdekének és prioritásának kellene lennie a területükön létező református iskola fejlődése, segítése, bővítése. Ha mi magunk nem támogatjuk, akkor ki fogja?

Édes Enikő

Kettős ünnepre került sor október 2-án a nagypeszeki református templomban: a gyülekezet hálát adott a temploma sikeres renoválásáért, illetve ott és akkor történt meg az idén végzett teológusok kibocsátása a lelkészi szolgálatba.

A nagypeszeki gyülekezet még 2008-ban szeretne volna megünnepelni a temploma építése 100. évfordulóját, ám az ünneplés pénz, erő és idő hiánya miatt megghiúsult. A templom már évek óta bezárva volt, s az akkori nyári esőzések és viharok után a tetőszerkezet úgy megromlott, hogy halaszthatatlanná vált a templomtető felújítása. A templom fennállásának 100. évfordulóját tehát munkával ünnepeltük. A megspórolt, összegyűjtött és kölcsönkért pénzből a kicsiny gyülekezetnek sikerült a tetőt felújíttatnia.

Azóta abban a reményben voltunk, hogy ha majd sikerül a templom belső terét is felújítani, hálaadó istentisztelettel ünnepelünk. A felújítási munkálatok folytatódtak, egészen ez év őszéig: szeptember 30-án márványtábla került a templom falára, amivel pontot tettünk a belső felújítások végére. A tábla az Úr jóságát és Isten iránt érzett őszinte hálaunkat hirdeti: „Érezzétek, és lássátok, hogy jó az Úr!” (Zsolt 34,9a), „A dicsőség pedig Istenünké” (Fil 4,20a).

És végül eljött a nagy nap! 2011. október 2-án hálaadó ünnepi istentiszteletre gyűltünk egybe a felújított templomban, hogy mindenki, aki együtt kívánt öründerzni a gyülekezet tagjaival, érezze és lássa: jó az Úr.

Az elmúlt négy év alatt sor került a tető felújítására, a mennyezet és a belső falak felújítására, az egész belső templomtér kifestésére, a padok lerövidítésére és összerakására, a padok lefestésére és egy zárt helyiség kialakítására a karzat alatt. Két család Isten dicsőségére új csillárt és négy falilámpát adományozott, a községi hivatal révén pedig új szőnyeg és tizenhat darab szék került a templomba. Sor került továbbá a templomot körülvevő kerítés felújítására, s végül a márványtábla elhelyezésére és az ünnepség megszervezésére.

2008-tól ez év szeptemberéig körülbelül 20 000 euróba került a templomtető és a templom belső terének felújítása. Nem kis áldozathozatal ez egy nagy gyülekezet esetében sem, hát még a nagypeszkiek életében! A választók névjegyzékében ugyanis csak huszonhárom személy szerepel. Itt és a környező, ha-

Hálaadó ünnepi istentisztelet Nagypeszeken SIKERES RENOVÁLÁS ÉS EXMITTÁCIÓ

sonlóan kis gyülekezetekben tanulhatja meg igazán a hívő ember, mit is jelent Isten kegyelméből élni és munkálkodni. Sokszor kell szembesülnünk azzal a ténnyel, hogy *nincs emberem*, nincs segítség, nincs erő, nincs elég anyagi forrás – s amikor mégis tudunk (ha nehézkesen is) élni, munkálkodni, templomot újítani (még ha fokozatosan is) – az már az Isten kegyelme.

„*Elég neked az én kegyelmem*” (2Kor 12,9b) – ezzel az igével kezdtük a 2011-es évet, s most is megtapasztaltuk: igen, elég nekünk az Isten kegyelme! Az alkalmon **Fazekas László** püspök hirdette Isten igéjét az 1Kor 29,17 alapján: „*Tudom, Istenem, hogy te a szívemet vizsgálod, és gyönyörködsz az őszinteségben. Én mindezt őszinte szívvel, önként adtam, és most örömmel látom, hogy önként adakozott neked néped, amely itt összegyűlt.*” Igehirdetésében kihangsúlyozta az áldozatkészség, az adakozás, az összetartás szükségességét a keresztyén ember életében. Az áldozatkészséggel és adakozással valójában csak

nyok kibocsátásának, egy új kezdetnek lehettünk tanúi, hiszen a végzett teológusok életében a kibocsátás egy újnak (amiről csupán sejtésük lehet), valami titokzatosnak, valami nehéznek és mégis szépnek a kezdete.

A kibocsátást Fazekas László végezte az 1Kor 9,19–23 alapján. Rámutatott arra, hogy nem könnyű a lelkészi feladat, a palástnak súlya van. A lelkész mindenkinek a szolgálója, mert csak így tud megnyerni Krisztus ügyének, csak így tud némelyeket megmenteni az örök kárhozattól: „...mindenkinek mindenné lettem, hogy mindenképpen megmentsek némelyeket” (22. v.) – hangsúlyozta egyházunk püspöke, aki a Második helvét hitvallás XVIII. fejezetéből az egyházi szolgák feladataira is kitért. Rámutatott, hogy a lelkipásztornak még a kis gyülekezetekben is sok a tennivalója. A fogadalom letétele után a teológusok (**Csillag Balázs, Fejes Ágnes, Langschadl István, Mikos Tamás, Mikos Annamária, Pogány Krisztina, Udvardi Éva és Varga Zsuzsanna**) vállá-

azt adjuk Istennek, amit a kezéből kapunk: „...a te kezedből való, és a tied lesz mindez!” (1Kor 29,16b). Áldozat, adakozás és összetartás nélkül nem lehetett volna ilyen nagy munkát elvégezni! Ha mindez megvan, akkor egyet akarva, „*Isten segítségével hatalmas dolgokat viszünk véghez*” (Zsolt 108,14a).

Ezen az ünnepi alkalmon került sor az idén végzett teológusok kibocsátására is. A gyülekezet legtöbb tagja megtiszteltetésnek vette, hogy kis gyülekezetünk felújított temploma adhatott helyet ennek a nagy eseménynek. A tanítvá-

ra került a palást, akik mint kezdő lelkészek vonulhattak ki az ünnepi alkalom után a templomból, együtt a már évek óta szolgáló lelkipásztorokkal.

Az ünnepi alkalmat a zselízi Franz Schubert vegyeskar énekei, **Mészáros Lajos** citerajátéka, **Ambrus Erika** és **Polák Máté Áron** versmondása tették ünnepélyesebbé. Az alkalom szeretetvendégséggel zárult a helybeli kultúrházban. Aki akarta, érezhette és láthatta, hogy jó az Úr! „*A dicsőség pedig Istenünké*” (Fil 4,20a).

—csm—

Leveleken győztünk Lelkészek a pályán

2011. október 7-én a nyírségi Levelek közösségben került sor a Kárpát-medencei református lelkészek focitornájára, amelyen egyházunk csapata is ott volt. Sajnos nagyon nehezen tudjuk úgy összehangolni a dolgainkat, hogy az „keletnek” és „nyugatnak” is jó legyen, így főleg a keleti régiókban szolgáló lelkészek tudtak jelen lenni, kiegészülve egy-két „világival”.

Gaál Sándor, a vendéglátó egyházmege esperesének áhítata és egy közös éneklés után megkezdttük a játékot. A három csoport (két négyes és egy hármas) első helyezettjei automatikusan továbbjutottak, a két négyes csoport második helyezettjei pedig egymás ellen versengtek az elődöntőben való szereplés jogáért. Mi az első helyről jutottunk a döntőbe, egy felejthetetlen, Debrecen elleni, az utolsó másodpercekben megnyert találkozónak is köszönhetően (micsoda meccs volt!). Ezek után már a legpresszimistábbak is elkezdtek a végső győzelemről álmodozni... Mint később kiderült, nem is alaptalanul. Ugyanis mind az elődöntőben, mind a döntőben (a szatmári egyházmege csapata ellen) diadalmaskodtunk (bár tizenegyesekkel, mivel mindkét találkozó döntetlenül végződött), így a Felvidékre került a Magyar Református Egyház „BL-serlegének” is nevezhető kupa.

Egyébként mi voltunk a legérdekesebben futballozó csapat is: egyikünk végig erős fejfájással küszködött, ráadásul – kapusunk nem lévén – öt meccsen négyen is váltottuk egymást a kapuban. Talán ez a (taktikai?) manőver zavarta össze az ellenfeleinket... A felejthetetlen napot szeretetvendégség koronázta meg, ahol összebarátkozhattunk a különböző országokban szolgáló lelkész testvéreinkkel.

A végére pedig jöjjenek a hősök nevei: **Blanár Erik** (Kisgéres), **Gebe László** (Nagybalog), ifj. **Hranyó Mihály** (Tornagörgő), **Kiss Miklós** (Örös), **Feké Gábor** (kisgéresi presbiter), **Szarvas Géza** (Szepsiben élő testvérünk), **Veverica Gábor** (tornagörgői gyülekezeti tag, akit a torna legjobbjának választottak!).

–gb–

BÖRTÖNMISSZIÓS IMAHÉT ZSELÍZEN Nagyölveden is imádkoztak az érintettekért

A Szlovák Testvéri Börtöntársaság október 2-a és 9-e között börtönmissziós imahetet szervezett: Szlovákia számos büntetés-végrehajtási intézetében istentiszteleteket, bibliaórákat tartottak. Így imádkoztak a fogvatartottakkal a zselízi börtönben is a különböző keresztyén felekezetek lelkipásztorai, akik az alábbi igével léptek a börtönfalak közé: „*Az Úr Lelke van énrajtam, mivel felkent engem, hogy evangéliumot hirdessek a szegényeknek; azért küldött el, hogy a szabadulást hirdessem a foglyoknak*” (Lk 4,18a). Mindennap volt másfél-két órás alkalom, így volt olyan elítélt, aki mindegyiken részt vett, hívogató társait is, bizonyosságot téve a Krisztusban nyert lelki szabadságáról. Az intézet is örömmel fogadta ezt a rendhagyó alkalmat és kezdeményezést.

A nagyölvedi gyülekezetben pedig a bibliaórán imádkoztunk közösen a rászorulóért és a börtönmissziót végzőkért. Ez a kis gyülekezet rendszeresen szervez gyermekelhagyást is azon családok ré-

szére, amelyek nélkülözni kénytelenek édesapák vagy édesanyák jelenlétét.

E hét lényege leginkább abban rejlett, hogy gyülekezeteink is felfigyeljenek azokra, akik rács mögé kerültek. Imádkozunk értük is! Ugyanakkor vegyük észre magunk körül a bűncselekmények áldozatait, akik szintén segítségre szorulnak.

A nagyölvedi bibliaóra résztvevői

Lehet, nem tudnak megbocsátani; mutassuk meg nekik is a Krisztushoz vezető utat!

Antala Éva

Öröm a nagyráskai és abarai gyülekezetben HÁLAADÁS ÉS MEGEMLÉKEZÉS

Október 9-én a nagyráskai gyülekezet és vendégei, a nagykaposi idősotthon vezetői és lakói, megemlékeztek arról, hogy 1934-ben Kalitza Dénes lelkipásztor és felesége, Kalitzáné Harsányi Emma (a még köztünk lévő 94 éves Emi néni) a gyülekezetünkbe helyezték, ahol a kis közösség tagjait 1951-ig pásztortolták.

Molnár Miklós lelkipásztor a *Zsolt 32*, 8 alapján hirdette Isten ígését. **Benkő Emese**, **Mihók Dóra** és **Benkő Sándor** szavazata után **Molnárné Miklós Malvína** lépett az úrasztala mellé (rajta a Kalitza családról, a gyülekezeti eseményekről, az egykori református iskola életéről készült fényképekből volt látható egy kis kiállítás) és idézte fel az egykori nagyráskai lelkipásztor életútját és szolgálatát, amely szorosan összeforrt a református iskola tanítója, Szombathy Sándor életével. Míg az egyik a lelki élettel törődött, a Szentírást magyarázta és tanította élő hite példájával, addig a másik a betűvetést, olvasást, számtant és az élet szeretetét oktatta. És tették ezt abban az időben, amikor nagyon nehéz volt a meg- és fennmaradás. A Trianon okozta sebek, a világháborús események (hol magyarnak lenni, hol szlovákká kényszerülni) közepette a létért küzdve kellett reményt és szeretetet hirdetni. De látjuk Kalitza Dénes lelkipásztori szolgálatán, hogy ez nem volt lehetetlen, sőt

örök példa mindnyájunk számára, mert a biznyságtévő élet soha el nem múlik. A megemlékezést **Persely Dániel** szavazata, valamint gyülekezetünk énekkarának szolgálata zárta. Az istentisztelet után mindnyáján megtekintettük a kis képkiallításunkat, majd a temetőben megálltunk egykori lelkipásztorunk sírjánál. **Csatlós Péter** kisráskai lelkipásztor ígét olvasott, imádkoztunk, elhelyeztük az emlékezés koszorúját, majd ismét szolgált gyülekezetünk énekkara.

A régi református iskolában megtartott szeretetvendég után átmentünk a szomszédos Abarára, ahol istentiszteleten vettek részt az idősotthon lakói. Az ígét Molnárné Miklós Malvína hirdette a *Lk 7,11–17* alapján, aki a vigasztalás fontosságáról szólt. Az ígéhirdetés után az idősotthon lakóit hittanosok köszöntötték (**Bertók Eszter**, **Molnár Bea**, **Bodnár Evelin**, **Dobos Réka**, **Varga Antónia** és **Dianka**), akik a költő szavaival mondták el az idős testvéreknek, hogy nagy kincs az Istentől kapott hosszú élet és az, ha imádkoznak értünk.

A gyülekezet imaházában **André János** gondnok bemutatta Abara, valamint a gyülekezet életét a messzi múlttól a jelenig. Ezt pedig nem követhette más, mint az idős testvérek visszaemlékezései, kérdései – mindnyájunk örömeire.

–mmm–

A lévai Magyar Tanítási Nyelvű Egyházi Gimnázium 2011. október 22-én emlékezett meg alapítása 10. évfordulójáról. Az iskola udvarán az alapítók által elültetett tölgyfa előtt **Göbő Sándor** tanár szólt a kezdetekről, majd a Szózat eléneklése után ünnepi menet indult a református templomba. A zsúfolásig megtelt Isten házában **Fazekas László** püspök hirdette az ígét a *Zsid 12,2* alapján. Elmondta, hogy a református gyülekezet és a lévai magyarok tíz évvel ezelőtt álmodni mertek és iskolát alapítottak. A mai nemzedéknek is az a feladata, hogy maga is merjen álmodni és tenni a megmaradásért.

Az ünnepi felszólalók közül elsőként **Erdélyi Géza** nyugalmazott püspök szólt az egyházi iskolák fontos küldetéséről: az oktatás és nevelés mellett fontos a hitre való segítség szolgálata. Az intézmény életéről, eredményeiről és terveiről **Kluch János** igazgató beszélt, aki 2009 óta áll az intézmény élén. **Morován Zsolt** pozsonyi magyar konzul kiemelte a mindenkor reformátusok meghatározó szerepét a magyar történelemben. Szerinte a magyar nemzetnek ma is küldetése van, és céljainkért bátran és kitartóan kell küzdenünk. **Szigeti László**, az MKP kulturális és oktatási alelnöke szerint (oktatási államtitkárként tevékeny szerepet vállalt az iskola létrehozásában) az anyanyelvi oktatás a felvidéki magyar közösségek bástyája, ezért nagyon fontos, hogy Léván működik magyar nyelvű középiskola.

Rimaszombat–Rimakokova

Lelkészszentelés és feszültségoldás

(Befejezés az 1. oldalról)
zottság kiegészítése új tagokkal, az egyházban kialakult feszültség kérdése, az egyházközösségek jogállásáról és társulásáról szóló törvénytervezet, alkotmánymódosítás, kreditrendszer, a Közalapról szóló 1/2009-es számú törvény módosítása, a lelkészek választásáról szóló törvénytervezet, a lelkipásztori díjlevél szervezete.

A zsinati képviselők ennek megfelelően elfogadták az előző ülés jegyző-

A felszentelendő lelkipásztorok esküvétele és áldásra várása (A szerző felvételei)

Léván megünnepelték a gimnázium első évtizedét

NÉZZÜNK FEL JÉZUSRA!

Az istentiszteleten a gimnázium diákjai irodalmi összeállítással és a Gaudium ének-kar szolgálatával tették emlékezetessé ezt a szép napot. A lévai egyházközösség a gimnáziummal közösen egy évkönyvet is készített, amely betekintést ad az intézmény

létrehozásának a körülményeibe, és beszámol az elmúlt tíz év legfontosabb eseményeiről.

Az istentisztelet után a meghívott vendégeket ünnepi ebéd várta. A többi résztvevő a gimnázium épületében, a szülők által készített fogadáson vett részt. Ott megtekinthették az alkalomra készített kiállítást, amit **Dálnoky Ernő**, a szülői szövetség elnöke nyitott meg. Végül testvériskolánk, a miskolci Lévy József Református Gimnázium igazgatójának, **Ábrám Tibornak** a videóüzenetét hallgathattuk

meg, aki sajnos személyesen nem tudott jelen lenni alkalmunkon.

Ezúton is tisztelettel köszönjük mindazok áldozatos támogatását, akik iskolánk sorsát szívükön hordozzák. Találkozzunk 2012 júliusának második hetében a Kárpát-medencei református középiskolák találkozóján, amelyre Léván kerül sor!

Akkor már iskolánk új névvel várja a magyar református középiskolák nagy családját (jelenleg 43 ilyen iskola van). Ugyanis két nappal a hálaadó istentisztelet után megérkezett a Szlovák Köztársaság Oktatási Minisztériumától a névváltoztatással kapcsolatos jóváhagyás. Ennek köszönhetően intézményünk 2012. január 1-től Czeglédi Péter Református Gimnázium néven kezdi az új évet és életének egy újabb szakaszát.

Az iskola további életére a helybeli lelkész, **Kassai Gyula** által a templomban áldásként elmondott íge adjon útmutatást: „Maga az Úr megy előtted, ő lesz veled. Nem hagy el téged, és nem marad el tőled. Ne félj hát, és ne rettegi!” (5Móz 31,8).

–kgy–

Kézrátételes áldás

nem kívánta visszavonni a csatlakozással kapcsolatos döntést; felállít egy eseti bizottságot, melynek feladata az egyházunk nyelvi állapotának felmérése és javaslatlattétel lesz; kezdeményezi a két szlovák egyházmegye képviselőinek meghívását a Generális Konvent elnökségének következő ülésére (a konkrét határozatok lap-számunk 11. oldalán olvashatók).

A Zsinat szinte egy teljes napot szentelt a magyar–szlovák kérdés megtárgyalásának, így az egyházközösségekről szóló törvénytervezet vitája közben megszakította az ülést, hogy november 24-én ugyanott folytassa.

–akb–

Gyülekezeti jövő Bécsben. Fazekas László püspök szeptember 22-én Bölcskei Gusztáv püspökkel és Ódor Balázs külügyi tanácsossal egyetemben Johannes Wittichel, az Ausztriai Református Egyház főtanácsosával a bécsi magyar ajkú református gyülekezet jövőjéről tárgyalt.

Iskolai jubileum. A Vajáni Református Alapiskola október 14-én ünnepelte fennállása 10. évfordulóját. Az épület felújításáért tartott hálaadással összekötött ünnepségen Fazekas László püspök szolgált igehirdetéssel.

Egyházmegyei közgyűlés. Október 15-én az ondava-hernádi egyházmegye közgyűlésén Batta István külügyi tanácsossal, egyházunk szóvivőjével együtt részt vett Fazekas László püspök is. Békés hangnemben hosszú beszélgetés folyt egyházunknak a Magyar Református Egyházhoz való csatlakozásáról.

Idősek istentisztelete. Október 16-án Újlóton a gyülekezet idős tagjai kerültek előtérbe. Sándor Veronika lelkész nő a *Zsolt 46* alapján hirdette Isten ígétjét, és

Életállomások Megyercsen ISTEN SZÍNE ELŐTT

Hálaadó istentiszteletre került sor október 30-án a megyercsi templomban, amikor is két pár, **Németh Ernő és Némethné Árvai Erzsébet** a 60., **id. Zsemlye Károly és Zsemlyéné Kemény Erzsébet** pedig az 50. házassági évfordulójuk alkalmából Isten és a gyülekezet színe előtt megerősítették esküjüket.

Végső László lelkipásztor örömmel és Isten iránti hálával köszöntötte az ünnepeket a *Zsolt 133* szavaival, hogy mily jó és gyönyörűséges, amikor nemcsak a testvérek, hanem a házaspárok is egyetértésben élnek, mert csak oda küld áldást és életet az Úr örökre. Ezt követően felidézte a házassági eskü szövegét, és a *Jel 2,10* versével biztatta a házaspárokat, hogy továbbra is maradjanak hűek Istenhez és egymáshoz, mert csak így nyerhetik el az élet koronáját.

Az ünnepség végén **ifj. Zsemlye Károly és Králik Terézia** gondnokok virágcsokorral köszöntötték a jubilánsokat, és emléklapok adtak át nekik.

Végső Melinda

hangsúlyozta: mindnyájan – korra való tekintet nélkül – Isten drága eszközei lehetünk. Nagy Attila presbiter *A legnagyobb művészet* című verssel kedveskedett az időseknek. Végezetül köszönetet mondtak az idősök imára kulcsolt kézzel végzett szolgálataért.

Igazgatótanács ülés. Október 17-én Pozsonyban volt a Szlovákiai Egyházak Ökumenikus Tanácsa igazgatótanácsának ülése, ahol egyházunk képviselőjében Fazekas László püspök volt jelen.

GAW-gyűjtés. Október 18-án Komáromban járt Wolfgang Layh, a Gustav-Adolf-Werk bajorországi szervezetének elnöke, aki megtekintette egyházunk kiemelt építkezését, a komáromi Timóteusház javítási munkálatait. A segélyszervezet gyűjtéssel támogatja a felújítást.

Irodalmi előadás. A komáromi nőegylet szervezésében október 21-én a gyülekezet tanácstermében *A magyar költészet keresztyén és nemzeti vonulatának példái a 20–21. század fordulóján* (Nagy Gáspár, Gáldi-Bódi Tamás, Banka Gabriella) címmel előadást tartott Székely András Bertalan művelődésszociológus, kisebbségkutató.

AGDE-Tagung. Október 23-a és 25-e között Fazekas László püspök és Batta István külügyi tanácsos részt vettek a Gustav-Adolf-Werk és a vele együttműködő

szervezetek munkacsoportjának a morvaországi Bystřice pod Hostýnemben megtartott gyűlésén (AGDE-Tagung), ahol a szervezet jövőjéről és a további lehetőségekről volt szó.

Templomszentelés. Október 23-án hálaadó istentiszteletet tartottak Sóskezelőcén a hetvenöt éve erdélyi stílusban épült református templom külső és belső felújításáért, ahol Dobai Sándor esperes szolgált igehirdetéssel. A három év alatt mintegy 34 ezer eurós összköltséggel rekonstruált templom falán – a felújításra való emlékezésül – egy emléktáblát is elhelyeztek, mégpedig az átadási év dátumával és egy zsoltáridézettel: „Légyen te kőfalaidban csendesség és jó békesség” (122,3).

Bécsi látogatás. Október 27-én Fazekas László püspök a bécsi koreai református gyülekezet képviselőivel tárgyalt.

A Pátria rádió protestáns műsorai:

December 25-én 11 órakor élő istentisztelet közvetítésére kerül sor a bögelői református templomból. Igét hirdeti: Szencziné Varga Csilla lelkipásztor.

Január 1-jén 8.05-kor a Világosság című egyházi műsor református adásában Molnár Elemér esperes, királyhalmeci lelkipásztor újról üzenetét osztja meg a hallgatókkal.

Január 15-én 8.05-kor a Világosságban Dobai Sándor esperes, dunamocsi lelkipásztor arról szól igehirdetésében, hogy miként mutatja meg az Úr a dicsőségét Izrael népének.

A Világosság másnapi (hétfői) ismétlésének kezdési időpontja: 12.05.

Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe: Jókai u. 34., 945 01 Komárno.

Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László

Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia
Előfizethető a református lelkész hivatalokban és a szerkesztőség címén.

Előfizetési díj: egy évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:

930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.

E-mail: akisbela@ba.telecom.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla

Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely

ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09

Előfizetőink figyelmébe

Lapunk zökkenőmentes megjelenítése és januári összpéldányszáma pontos meghatározhatósága érdekében tisztelettel kérjük a gyülekezetek lelkipásztorait, gondnokait és iratterjesztőit, akár csak egyéni előfizetőinket, hogy legkésőbb **december 20-ig** jelezzék a szerkesztőségnek az impresszumban megadott elérhetőségei bármelyikén, amennyiben módosul a jövő évre előfizetendő példányok száma.

Az előfizetés egyébként folyamatos – akinél nincs semmilyen változás, nem kell megújítania. Tehát akik a fenti időpontig nem jeleznek változást, azt vállalják, hogy a Kálvinista Szemlét 2012-re ugyanannyi példányban fizetik elő, mint idén.

Lapunk éves előfizetési díja változatlanul **4,20 euró**. Kérjük, az előfizetési díjat majd csak januárban azzal a pénzesutalvánnyal térítsék meg, amit a januári számmal együtt küldünk.

A szerkesztőség